Zvieracie krematórium Verony service s. r. o. Košice

Zámer
Vypracovaný v zmysle zákona MŽP SR č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov
o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene v doplnení niektorých zákonov

Košice, apríl 2024

OBSAH

1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI 4

1.1 Názov 4

1.2 Identifikačné číslo 4

1.3 Sídlo 4

1.4 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného obstarávateľa 4

1.5 Meno priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti 4

2 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI 5

2.1 Názov 5

2.2 Účel 5

2.3 Užívateľ 5

2.4 Charakter navrhovanej činnosti 5

2.5 Umiestnenie navrhovanej činnosti 5

2.6 Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti 6

2.7 Termín začatia a ukončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti 6

2.8 Stručný opis technického a technologického riešenia 6

2.9 Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite (jej pozitíva a negatíva) 8

2.10 Celkové náklady (orientačné) 9

2.11 Dotknutá obec 9

2.12 Dotknutý samosprávny kraj..... 9

2.13 Dotknuté orgány, resp. organizácie 9

2.14 Povoľujúci orgán 10

2.15 Rezortné orgány 10

2.16 Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov..... 10

2.17 Vyjadrenie predpokladaných vplyvov presahujúce štátne hranice 10

3 ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA 11

3.1 Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území 11

3.2 Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria 14
3.3 Obyvateľstvo..... 18
3.4 Súčasný stav kvality životného prostredia 21

4 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

4.1 Požiadavky na vstupy 26
4.2 Údaje o výstupoch 27
4.3 Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie 30
4.4 Hodnotenie zdravotných rizík 32
4.5 Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia 32
4.6 Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenie 33
4.7 Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice 33
4.8 Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území so zreteľom na druh, formu a stupeň existujúcej ochrany prírody, prírodných zdrojov, kultúrnych pamiatok) 33
4.9 Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti 33
4.10 Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie 33
4.11 Posúdenie očakávaného vývoja územia ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala 33
4.12 Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi 34
4.13 Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov 34

5 POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU (VRÁTANE POROVNANIA S NULOVÝM VARIANTOM) 35

6 MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA 37

7 DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU 38

8 MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU 38

9 POTVRDENIE O SPRÁVNOSTI ÚDAJOV 38

1 Základné údaje o navrhovateľovi

1.1 Názov

Verony service s. r. o.

1.2 Identifikačné číslo

55936636

1.3 Sídlo

Werferova 3782/6 040 11 Košice - mestská časť Juh

1.4 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje štatutárneho zástupcu navrhovateľa

Mgr. Veronika Čavisová, Veľká Ida 304, 044 55 Veľká Ida, t.č. 0903 391 131, mail: verony@serv.sk

1.5 Meno priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti

Ing. Viera Belovičová, Nitrianska 1765/30, 927 05 Šaľa, t.č. 0907784549

2 Základné údaje o navrhovanej činnosti

2.1 Názov

Zvieracie krematórium Verony service s. r. o. Košice

2.2 Účel

Účelom predloženého zámeru je prevádzkovanie kremačnej pece, ktorá je určená na spaľovanie malých spoločenských uhynutých zvierat. Jedná sa o typové zariadenie AIS Cyclone 025 (bývalý Volkan 400), ktoré dodáva na trh dodávateľ Datamars Slovakia s. r. o., Dolné Hony 6, 949 01 Nitra, od výrobcu Waste Spectru Limited, Suite G3 New Venture House, Venture Business Park, Weir Lane, Worcester Worcestershire WR2 4AY United Kingdom.

2.3 Užívateľ

Verony service s. r. o.

2.4 Charakter navrhovanej činnosti

V zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov navrhovaná činnosť **„Zvieracie krematórium Verony Service s.r.o. Košice "** podľa prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov patrí do kapitoly:

11. Poľnohospodárska a lesná výroba, položky č. 5. Kafilérne a veterinárne asanačné ústavy do 10 t/deň – zisťovacie konanie

2.5 Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj: Košický

Okres: Košice

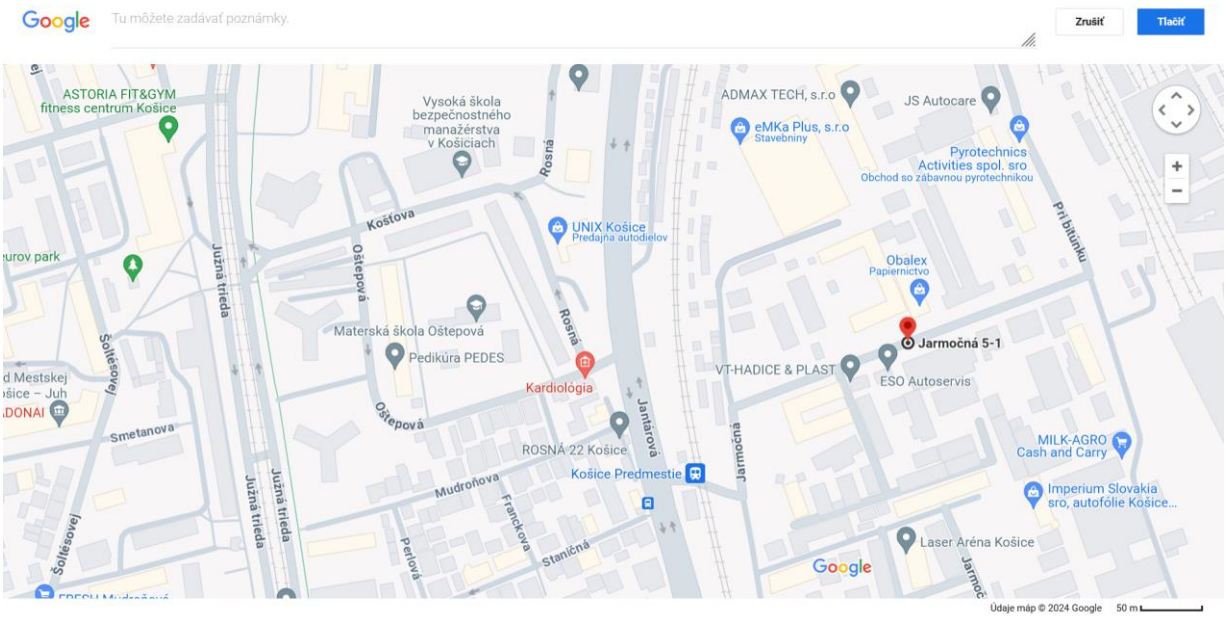
Obec: Košice, mestská časť JUH

Katastrálne územie: Košice Južné mesto, 827 118

Parcela C 3257/121, LV 14942

v stavbe v k.ú. Južné mesto, okres Košice IV, obec Košice – Juh, zapísanej v KN na LV č. 14942 vedenom katastrálnym odborom Okresného úradu v Košiciach so súpisným číslom 3742, na pozemku s parcelným číslom: 3257/120
Navrhovaná činnosť bude umiestnená v budove firmy EKOLOSERVIS, s. r. o., Opatovská cesta 151, Košice, PSČ 040 01, SR, IČO: 43850324, v budove na Jarmočnej ulici č. 2, na základe zmluvy o prenájme.
Zámer je vypracovaný v jednom variantnom riešení, je porovnaný s nulovým variantom, t.j. so stavom akoby sa nulová činnosť nerealizovala.

2.6 Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

2.7 Termín začatia a ukončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Predpokladaný začiatok a prevádzky - druhý štvrťrok 2024

2.8 Stručný opis technického a technologického riešenia

Spaľovacia pec AIS Cyclone 025 patrí do skupiny vysoko účinných spaľovacích pecí na kremáciu uhynutých malých spoločenských zvierat (definícia podľa nariadenia (ES) č. 1069/2009)
Spaľovanie prebieha postupným zohrievaním celej pece – spaľovacej komory – I. stupeň a živočíšneho odpadu, čím nastáva postupné odparovanie vody, ďalej prípadných organických tukov a nakoniec nastáva rozklad organickej hmoty tiel zvierat.
Takýmto spôsobom nastáva v prvej fáze splyňovanie organickej hmoty, plynné primárne produkty stúpajú, resp. sú odsávané ventilátorom do dopaľovacej komory, do ktorej je privádzaný sekundárny spaľovací vzduch a kde je inštalovaný druhý horák a zariadenie na meranie teploty. Z dopaľovacej komory spaliny odchádzajú cez nerezový komín do ovzdušia.
Z konštrukčného hľadiska je vlastné teleso pece na spaľovanie mŕtvych tiel zvierat tvorené vnútornou nádobou zo žiaruvzdornej výmurovky, medzivrstvou tepelnej izolácie a vonkajším plášťom z plechu ošetreného náterom.
Odpad (vedľajšie živočíšne produkty kategórie II. a odvodené produkty, ktoré podľa právnych predpisov Spoločenstva nie sú určené na ľudskú spotrebu), sa plní do vychladnutej pece cez manipulačný otvor. Po naplnení a uzatvorení plniaceho otvoru sa najskôr pomocným horákom vyhreje dopaľovacia komora (termoreaktor) na požadovanú teplotu min. 850 ℃ (trvanie približne 10 – 15 min., teplota sa nastavuje na programátore a môže byť aj vyššia), potom automatická regulácia zapáli hlavný horák, čím sa začne proces ohrievania a spaľovania živočíšneho odpadu. Spaľovanie trvá podľa veľkosti resp. kapacity pece a hmotnosti odpadu asi 4 – 6 hodín a končí sa automaticky odstavením prívodu paliva najskôr do hlavného horáka v primárnej komore a po približne 3 hodinách za stáleho chodu ventilátora aj do pomocného horáka v dopaľovacej komore. Následne sa pec chladí za chodu vzduchového ventilátora asi 6

hodín, po vychladení sa z pece vyberie tuhý zvyšok (sterilný popol), ktorého množstvo predstavuje obvykle 2 až 3% hmotnosti vsádzky.
Vzhľadom na prevádzkovania horáka v dopaľovacej komore v priebehu celého spaľovacieho cyklu by sa nemali vyskytnúť žiadne výrazne odlišné nábehové alebo dobehové stavy spojené so zvýšenou tvorbou emisií znečisťujúcich látok. Riadiaci program pece zabezpečuje požadovanú teplotu 850 Č v priebehu celého spaľovacieho cyklu a určitú dobu aj po jeho skončení (minimálne 3 hodiny). Takýmto spôsobom je zabezpečené, že všetky odpadové plyny prejdú dopaľovaním, dokonale sa rozložia a odvedú do rozptylového komína.
Na dne pece odporúča výrobca trvalo udržovať vrstvu popola 70 – 100 mm, ktorý pôsobí ako sorbent uvoľňovaného tuku, čím sa predlžuje čas jeho expozície pri vysokej teplote a jeho termický rozklad a súčasnesa zabráni vytekaniu z pece.
Spaľovacia pec AIS Cyclone 025 má certifikát pre spaľovne biologického odpadu a spĺňa požiadavky na spaľovne a spoločné spaľovne, pre ktoré neplatí Smernica 76/2000/ES o spaľovaní odpadov. Požiadavky na takéto zariadenia ustanovuje Nariadenie (ES) č. 1774/2002 Európskeho parlamentu a Rady z 3. októbra 2002 v znení 10 pozmeňujúcich predpisov.
Spaľovacia pec AIS Cyclone 025 je navrhnutá špeciálne na ručné nakladanie zhora. Pri vložení tela zvierat je potrebné vybrať si vhodnú výšku, čo zabraňuje poškodeniu spôsobené nárazom a spätný ráz živočíšneho odpadu alebo horúcemu popolu. Na zabránenie poškodeniu stroja treba vykonávať pravidelne čistenie horákov. Horáky treba pri každom tretom spaľovaní vyčistiť, príp. opotrebované súčiastky vymeniť. Výmenu je možné vykonávať, keď je prístroj studený a ventilátory nie sú zapnuté (to zabraňuje, aby sa odpad dostal späť do horákov a nevytvoril ďalšie problémy).

<u>Kremačná komora</u>

V nej nastáva proces horenia pomocou malého množstva kyslíka, pričom dochádza k splyňovaniu a spaľovaniu zvieraťa za vzniku zmesi plynov s vysokou teplotou. Následne v sekundárnej komore, ktorá je integrovaná do štruktúry pece, dochádza k oxidácii zmesi plynov prichádzajúcich z kremačnej komory, pri vysokej turbulencii a s pomocou termoregulačného horáka, ktorý udržuje plyny pri vysokej teplote. Tento proces umožňuje systému dosiahnuť perfektnú oxidáciu spalín, pričom vplyvom vysokej teploty (minimálne 850 Č po dobu 2 sekúnd) dosiahnutej v sekundárnej komore, zabezpečí úplnú elimináciu dymu a zápachu, pri súčasnom dodržaní národných a európskych emisných noriem. Výsledky emisných meraní autorizovanou organizáciou na tomto zariadení preukázali, že emisné znečistenie vybranými znečisťujúcimi látkami boli veľmi nízke a dosahovali len zlomky povolených emisných limitov, preto sa nepredpokladá závažný negatívny vplyv z hľadiska znečistenie ovzdušia týmito látkami.
Sekundárne spaľovanie bolo navrhnuté a vyrobené tak, že zabezpečuje maximálnu ochranu úniku emisií do ovzdušia.

<u>Spopolnenie malých zvierat</u>

Pracovník vloží zviera do spaľovne a naštartuje priebeh spaľovania. Spaľovacia pec AIS Cyclone 025, ktorá spaľuje za hodinu cca 54 kg živočíšneho odpadu a je kvôli nízkej kapacite je ľahko použiteľná. Po skončení spaľovacieho programu sa mŕtve zviera spáli a ostanú 2- 3 % z jeho celkovej hmotnosti. Po skončení spaľovania produkt z kremačnej pece je popol, s ktorým bude nakladané v zmysle prílohy III. Nariadenia Komisie (EÚ) č. 142/2011. Popol si majitelia odvážajú so sebou v zmysle vyhlášky č. 283/2001 Z.z. Pred spaľovaním objednávateľ podpíše čestné prehlásenie, ktoré súvisí s odovzdaním a prevzatím popola zvieraťa. Každé spaľovanie bude evidované a dokladované.

2.9 Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite (jej pozitíva negatíva)

Navrhovaná investícia vychádza zo skutočnosti, že v Košiciach sa nachádza jediné takéto zariadenie (pre celý východ Slovenska), ktoré kapacitne nestíha a čakanie na spaľovanie sa neustále predlžuje.

Navrhovateľka dlhú dobu hľadala možnosti umiestnenia daného zariadenia v Košiciach. Predmetná lokalita sa javí z hľadiska umiestnenia zvieracieho krematória ako najvýhodnejšia. Jedná sa o priemyselnú zónu, relatívne ďaleko od obytnej zástavby cca 250 m vzdušnou čiarou. Budova je v súčasnosti nevyužitá, vlastník budovy podpísal s navrhovateľkou zmluvu o nájme, ktorej časť je v prílohe tohto zámeru.. Predmetný priestor je na uvedenú činnosť vhodný.

Navrhovateľka opisuje svoj príbeh, ako sa ku zvieraciemu krematóriu dostala, a opisuje dôvody, prečo je ďalšie zvieracie krematórium v Košiciach nevyhnutnosťou.

„Od útleho detstva som milovala zvieratá. Už ako 5 ročná som na našej záhrade za pomoci rodičov pochovávala môjho škrečka ktorý zomrel na starobu. V 90-tych rokoch bolo úplne bežné keď ľudia svojich domácich miláčikov pochovávali na svojich záhradách či v okolitej voľnej prírode. Láska k zvieratám ma sprevádzala ďalej a ja som sa túžila angažovať v oblasti záchrany týraných a opustených zvierat. Preto som počas strednej školy dobrovoľne pomáhala v útulku pre zvieratá a neskôr som sa stala oficiálnou súčasťou sveta ochrancov zvierat.
Bol rok 2011, chladný novembrový večer a pre domom stáli dve dievčatá ktoré som poznala z útulku. Naliehavo prosili o pomoc pre psíka ktorý podľa ich slov asi umieral v opustenej zrúcanine. V tom čase som mala svojich dvoch psov, obaja sa pritúlali ku nám a keď sa nepodarilo ani po mesiacoch vypátrať majiteľov, tak ostali u nás.
V spomínanej zrúcanine som objavila studené, polotuhé, extrémne podvýživené a doráňané telíčko šteniatka. Myslela som si že je už mŕtve, no v tom som zazrela ako sa plytko nadýchlo, dotkla som sa ho, zvolala som na neho, no psíča vôbec neragovalo. Vyštudovala som strednú zdravotnú školu ako zdravotná sestra takže som psíka opatrne naložila do prepravky a odniesla som ho domov. Začal sa boj o záchranu jeho života. Za pár dní som vďaka tomuto šteniatku spoznala množstvo ľudí ktorí sa tiež dobrovoľne starali o týrané, choré a opustené zvieratá. V týchto ľuďoch som našla nielen podporu ale aj priateľov. Bohužiaľ, napriek snahe veterinárov a nás všetkých, šteniatko o 10 dní poslednýkrát vydýchlo v mojom náručí, v teple domova ktoré nikdy nepoznalo. A vtedy som prvýkrát stála zoči-voči rozhodnutiu: Čo s mojim malým Riškom urobím? Pozemok máme vydláždený, aj keby to zákon povoľoval, nemala som ho kde pochovať. Veterinár ma odkázal na kafiléria. Plakala som ako malé dieťa, psíča o ktoré som sa starala 24 hodín denne, ktoré som kŕmila, pri ktorom som presedela nekonečné hodiny na infúziách, prebdela takmer každú noc aby som kontrolovala či dýcha, teraz mám vyhodiť ako odpad aby ho mohli zneškodniť?! To v žiadnom prípade! Začala som pátrať okamžite po iných možnostiach a zistila som že je možné vykonať kremáciu, pričom popol zo zvieratka si môžem vziať domov. Vedela som že nech to stojí čo chce, presne toto potrebujeme. Jedno krematórium bolo v Bratislave a druhé cca 200km od nás v Maďarsku. Kontaktovala som teda to, ktoré bolo bližšie a ponúkalo aj prepravu. Po zariadení povolenia vývozu Riška kremačnou službou, do 24 hodín som mala doma urnu s jeho pozostatkami a ja som už vtedy vedela že kafiléria nikdy nevyužijem. Na pamiatku tohto statočného psíka som ešte v decembri toho roku založila občianske združenie na záchranu

týraných a túlavých zvierat. So smrťou som sa odvtedy stretla zoči voči už mnohokrát a preto mám doma bohužiaľ pozostatky desiatky zvierat, ktoré sa nikdy nedočkali nového domova. V roku 2012 som vypracovala podnikateľský plán aby som mohla osloviť sponzorov ktorí by mi pomohli otvoriť krematórium pre zvieratá na východe Slovenska. Žiaľ, v tej dobe sa mi nepodarilo získať potrebné financie a tak som naďalej využívala kremačné služby iných krematórií. Keď v roku 2018 otvorili krematórium pre zvieratá v Košiciach, konečne mi odľahlo že už nebudem musieť jazdiť stovky kilometrov aby zvieratko ktoré nikdy nepoznalo lásku domova, aspoň po smrti mohlo byť "doma". Roky ubiehali a čakacia doba na pozostatky zvieraťa ktoré som odovzdala do krematória, bola stále dlhšia, z kapacitných dôvodov. Nedostupnosť služieb počas víkendov a sviatkov, niekedy viac ako 10 dňová čakacia doba na urnu s pozostatkami, ma donútili skúsiť to ešte raz. Predsa len keď sa zamyslíme, Košice ako metropola východu, druhé najväčšie mesto Slovenska, disponuje jediným krematóriom pre zvieratá, s jediným spaľovacím zariadením s obmedzenou kapacitou na celý východ Slovenska. Logicky je nereálne pokryť tak veľké územie. Dôkazom toho je aj Bratislava, v okolí ktorej sú 3 krematória pre zvieratá. Preto som všetky svoje úspory doplnila pôžičkou a kontaktovala som dodávateľa spaľovacích zariadení so žiadosťou o vypracovanie ponuky. Som presvedčená, že v dnešnej dobe sa dopyt po kremácii domácich miláčikov bude už len navyšovať, každý majiteľ zvieraťa si zaslúži mať možnosť dôstojne sa rozlúčiť so svojim členom rodiny a následne si prevziať pozostatky v urne bez zdĺhavej čakacej doby.
Inšpirovala som sa krematóriami pre zvieratá nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí, ako sú Veľká Británia a Amerika. Všetky prevádzky dosahujú úroveň kvality, ktorá je primeraná nárokom 21. storočia. V každej z nich sa nachádza súkromná pietna miestnosť určená pre dôstojné rozlúčenie s domácim miláčikom. Tu majiteľ môže nerušene stráviť čas s miláčikom až do chvíle kremácie. Prístup do pietnej miestnosti majú len majiteľ zvieraťa a prípadne zamestnanec prevádzky. Samotné spaľovacie zariadenie je súčasťou budovy a je dispozične riešené tak, aby majiteľ mohol sledovať proces kremácie z pietnej miestnosti prostredníctvom preskleného panelu v stene o rozmere 60x60 cm. Klienti majú možnosť požiadať o plánovanú kremáciu na konkrétny deň a čas a krematórium im umožní aj čakanie na pozostatky v pietnej miestnosti. Keďže samotný proces môže trvať aj 3 hodiny, klienti majú k dispozícii toaletu, pitnú vodu, kávu, čaj a môžu využiť aj malú terasu, ktorá sa nachádza priamo pri pietnej miestnosti. Som presvedčená, že Východoslovenské krematórium zvierat nielen zvýši úroveň poskytovaných služieb, ale bude aj primerane reprezentovať východné Slovensko v oblasti poskytovania nadštandardných služieb majiteľom uhynutých domácich miláčikov“.

Kremačné zariadenie bude mať pozitívny vplyv aj na zlepšenie ekologických podmienok. Dlhé čakacie lehoty na kremáciu v Košiciach môžu zadávať otázku, čo s uhynutým domácim zvieratkom. Z hľadiska ekologického sa zamedzí vytváranie nelegálnych hrobov, ktoré sa vyskytujú hlavne v parkoch a na miestach, kde môžu mať negatívny vplyv na životné prostredie. Dôjde k výraznému skráteniu čakacích lehôt na kremáciu uhynutého spoločenského zvieraťa.

2.10 Celkové náklady (orientačné)

Výška celkových nákladov na zriadenie prevádzky je kalkulovaná v súčasných cenách na

30.000 €.

2.11 Dotknutá obec

Košice 4

2.12 Dotknutý samosprávny kraj

Košický samosprávny kraj

2.13 Dotknuté orgány, resp. organizácie

Dotknutým orgánom, v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, je orgán verejnej správy, ktorého záväzný posudok, súhlas alebo vyjadrenie vydávané podľa osobitných predpisov, podmieňuje povolenie činnosti - Okresný úrad Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie, Okresný úrad pre cestnú dopravu a podzemné komunikácie Košice, Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach, Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Košiciach

2.14 Povoľujúci orgán

Povoľujúcim orgánom, v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, v znení neskorších predpisov, je orgán štátnej správy príslušný na vydanie rozhodnutia o povolení navrhovanej činnosti a podľa osobitných predpisov podmieňuje povolenie činnosti

Regionálna veterinárna a potravinová správa Košice

Príslušný úrad miestnej samosprávy – Mestský úrad Košice Juh

Okresný úrad odbor životného prostredia Košice

2.15 Rezortné orgány

Rezortným orgánom je v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov je ústredný orgán verejnej správy, do ktorého pôsobnosti patrí navrhovaná činnosť - Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR.

2.16 Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Stanovisko mestskej časti Košice Juh k uvedenej činnosti

Súhlas príslušného orgánu ochrany ovzdušia na prevádzkovanie zdroja znečisťovania ovzdušia

Povolenie orgánu štátnej veterinárnej správy

2.17 Vyjadrenie predpokladaných vplyvov presahujúce štátne hranice

S prihliadnutím na charakter činnosti a situovanie areálu, sa nepredpokladá vplyv navrhovanej činnosti presahujúce štátne hranice.

3. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia

3.1 Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

III.1.1. Geomorfologické pomery

Územie výstavby zmeny navrhovanej činnosti je z geomorfologického hľadiska (MAZÚR, E. – LUKNIŠ, M.: Regionálne geomorfologické členenie SR [online]. Bratislava: Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, 2014., dostupné na internete: http://mapserver.geology.sk/tmapy), zaradené do oblasti Lučenecko-košická zníženina, celku Juhoslovenská kotlina, podcelku Košická kotlina, časti Košická rovina.

Územie má rovinatý charakter so sklonitosťou v intervale 0-3º a s nadmorskou výškou približne 237 m n.m.

3.1.2. Geologické pomery

Geologická charakteristika:
Na geologickej stavbe územia výstavby zmeny navrhovanej činnosti sa podieľajú horniny neogénu a kvartéru.

Neogén reprezentujú sedimenty klčovského súvrstvia (vek vrchný báden až spodný sarmat). V tomto území sú zastúpené varhaňovskými štrkmi a redeponovanými ryolitovými pemzovými tufmi.

Fáciu varhaňovských štrkov tvoria stredno až hrubozrnné polymiktné štrky s vložkami pieskov a ílov. Štrky sú tvorené prevažne obliakmi kremeňa, kremenca, karbonátov a kryštalických bridlíc. Veľkosť obliakov dosahuje 2 – 5 cm, ojedinelo nad 10 cm. Základná hmota je piesčitá až prachovito – piesčitá.

Ryolitové pemzové tufy vystupujú na povrch východne od územia výstavby zmeny navrhovanej činnosti. Sú svetlosivej až sivobielej farby, masívnej štruktúry s nepravidelným až lavicovitým rozpadom. Tvorené sú prevažne pórovitou pemzou, kryštaloklastami kremeňa, ortoklasu, oligoklasu a biotitu.

Kvartér územia výstavby zmeny navrhovanej činnosti budujú deluviálne sedimenty a fluviálne sedimenty riečnych terás.

Deluviálne sedimenty predstavujú produkty zvetrávania neogénnych hornín, ale aj niektorých typov kvartérnych sedimentov, ktoré boli neskôr premiestnené splachom a ronom.

Fluviálne sedimenty vyskytujúce sa v území súvisia s intenzívnou riečnou modeláciou územia. Tvoria akumulačnú časť druhej riečnej terasy Hornádu. Terasa tvorí výrazný morfologický stupeň ktorý sa rozprestiera na pravej strane Hornádu od severného okraja Košíc až po Bodviansku pahorkatinu (južne od obce Seňa). Výška povrchu terasy zasahuje cca 30 – 32 m nad súčasnú úroveň toku rieky Hornád. Sedimenty sú tvorené štrkmi s oválnymi až suboválnymi obliakmi veľkosti do 15 cm. Obliaky sú tvorené kremeňom, kremencom, granitmi, zlepencami,

pieskovcami a drobami, menej andezitmi, karbonátmi a kryštalickými bridlicami. Základná hmota je prevažne tvorená pieskom, v menšej miere prachom. Hrúbka popisovaných sedimentov dosahuje 2 – 7 m. Opisované sedimenty sú spravidla prekryté spraševými hlinami s hrúbkou do 2 m. Hliny sú svetložltej a hnedožltej farby, slabo vápnité.

Inžinierskogeologické pomery

Podľa Inžinierskogeologickej rajonizácie Slovenska (HRAŠNA, M, KLUKANOVÁ, A.: Inžinierskogeologická rajonizácia [online]. Bratislava: ŠGÚDŠ, 2014. [december 2019], dostupné na internete: http://mapserver.geology.sk/tmapy/) územie výstavby zmeny navrhovanej činnosti leží v rajóne kvartérnych sedimentov, v rajóne náplavov terasových stupňov.

III.1.3. Hydrogeologické pomery

Hodnotené územie podľa hydrogeologickej rajonizácie Slovenska (ŠUBA, J. A KOL., 1981, 1984) patrí do hydrogeologického rajónu Q 125 kvartér Hornádu v Košickej kotline.
V zmysle rámcovej smernice o vodách 2000/60/ES (NV 282/2010 Z. z.; KULLMAN, E. A KOL., 2005) patria podzemné vody do útvaru SK200530OP – Útvar medzizrnových podzemných vôd Košickej kotliny oblasti povodia Hornád.

Pre rajón Q125 sú charakteristické rozsiahle náplavy rieky Hornád, ktoré v prevažnej časti územia ležia na ílových neogénnych horninách. Šírka nivy sa mení v rozmedzí 1 – 4 km. V útvare podzemnej vody SK200530OP sú ako kolektorské horniny zastúpené najmä sladkovodné až brakické sedimenty - striedanie ílov a pieskov, pyroklastiká andezitov stratigrafického zaradenia neogén. V hydrogeologických kolektoroch útvaru prevažuje medzizrnová priepustnosť. Priemerný rozsah hrúbky zvodnencov je 10 m - 30 m. Generálny smer prúdenia podzemných vôd je z vyšších častí panvy k nižším, resp. k drenážnym prvkom viazaným na priebeh tektonických línií.

V dotknutom území nie je zaznamenaný výskyt prameňov ani pramenných oblastí a tiež nie je zistený, ani evidovaný žiadny zdroj minerálnych ani termálnych vôd.

Prevažná časť pitnej vody pre mesto Košice cca 61%, je dodávaná z podzemných zdrojov „Západ“ a zo zdrojov pozdĺž toku Hornád. Zvyšných 39% tvoria povrchové zdroje mimo územia mesta (vodná nádrž Bukovec, vodná nádrž Starina a priamy odber z Bodvy cez úpravňu v Moldave nad Bodvou). Podzemné zdroje majú stanovené pásma ochrany podzemných vôd na ochranu výdatnosti, kvality a zdravotnej bezchybnosti vody. (DZURDŽENÍK ET AL., 2007)

Oblasť Košickej kotliny predstavuje geotermálnu oblasť na získanie geotermálnych vôd. Geotermálne vody Košickej kotliny sú viazané predovšetkým na triasové dolomity a vápence nachádzajúce sa v podloží terciérnych hornín. Perspektívny tepelno - energetický potenciál zásob geotermálnej energie Košickej kotliny predstavuje 1276 MW pre teplotný spád zo 119ºC na referenčú teplotu 15ºC.

III.6.4. Klimatické pomery

Podľa Korčekovej klimatologickej klasifikácie (Šťastný et al., 2015; http://klimat.shmu.sk/kas/) leží územie výstavby navrhovanej činnosti v klimatickej oblasti teplej, mierne suchej s miernou zimou.

III.1.6 Pôdy

V území Košice - Juh sú z pohľadu pôdnych typov zastúpené (http://www.podnemapy.sk/poda400/viewer.htm, 2015 - HRAŠKO, J., LINKEŠ, V., ŠÁLY, R., ŠURINA, B.):

- fluvizeme - fluvizeme kultizemné, sprievodné fluvizeme glejové, modálne a kultizemné ľahké; z nekarbonátových aluviálnych sedimentov,
- kambizeme - kambizeme modálne a kultizemné nasýtené až kyslé, sprievodné rankre a kambizeme pseudoglejové; zo stredne ťažkých až ľahších skeletnatých zvetralín nekarbonátových hornín,
- pseudogleje - pseudogleje modálne, kultizemné a luvizemné nasýtené až kyslé, zo sprašových hlín a svahovín.

Hodnotené územie ako aj jeho bezprostredné okolie predstavuje človekom intenzívne využívaný urbánny priestor. V území dominujú antropozeme charakteru antropogénnych navážok. Prirodzené pôdy boli v prevažnej miere odstránené, prekryté a pretvorené na antropogénne pôdy.
Antropozem je pôda s antropickým umelým A-horizontom na umele vytvorenom podloží. Sú to pôdy, ktorých A-horizont bol umele navezený alebo vznikajú prirodzeným procesom na človekom premiestnených a premiešaných prirodzených, umelých alebo zmiešaných materiáloch. Sú to pôdy s rôznym charakterom vlastností, môžu byť buď veľmi kyslé až alkalické.

3.6.7. Flora, fauna, biotopy

Flóra
Podľa fytogeograficko-vegetačného členenia (PLESNÍK, P. IN ATLAS KRAJINY SR, 2002) širšie okolie navrhovanej činnosti leží v dubovej zóne, horskej podzóne, kryštalicko-druhohornej oblasti, okrese Košická kotlina, na rozhraní toryského podoklesu a košicko-medzevského podoklesu, obvodu Košická rovina.

Hodnotené územie a jeho bezprostredné okolie sa nachádza vo významne zmenenej a dlhodobo antropogénne využívanej krajine. Súčasný stav vegetácie oproti potenciálnej vegetácii územia je výrazne pozmenený. Pôvodná vegetácia bola predovšetkým z dôvodu urbanizácie územia odstránená a v rôznej miere nahradená sekundárnymi spoločenstvami.

V časti navrhovanej na výstavbu je pozemok rovinatý, prevažne bez zástavby, využívaný ako parkovisko, resp. ako obslužné plochy a areálové komunikácie. V juhozápadnej časti pozemku sa nachádza skladovo-prevádzkový objekt, ktorý bude pred realizáciou zbúraný. Na projektovom pozemku sa nenachádza vzrastlá zeleň a výstavbou navrhovaných objektov nedôjde k výrubu existujúcej zelene.

Zeleň je prítomná v okolí územia navrhovanej činnosti vo forme sadovníckych úprav medzi zástavbou, pozdĺž miestnych komunikácií a radiálnych spoločenstiev s nízkou diverzitou.

Fauna
V zmysle zoogeografického členenia - terestrický biocyklus, môžeme územie navrhované pre zmenu navrhovanej činnosti a jeho širšie okolie začleniť do eurosibírskej podoblasti, provincie listnatých lesov, podkarpatský úsek (JEDLIČKA, L., KALIVODOVÁ, E. IN ATLAS KRAJINY, 2002).

Zoogeografické členenie - limnický biocyklus začleňuje územie do pontokaspickej provincie, potiského okresu, slanská časť (HENSEL, K., KRNO, I. IN ATLAS KRAJINY, 2002).
Samotné dotknuté územie je súčasťou zastavaného územia mesta Košice. Súčasný stav lokality môžeme charakterizovať ako areál s dominanciou umelých povrchov (plôch) s minimálnym podielom výskytu prírodných prvkov (zelene).

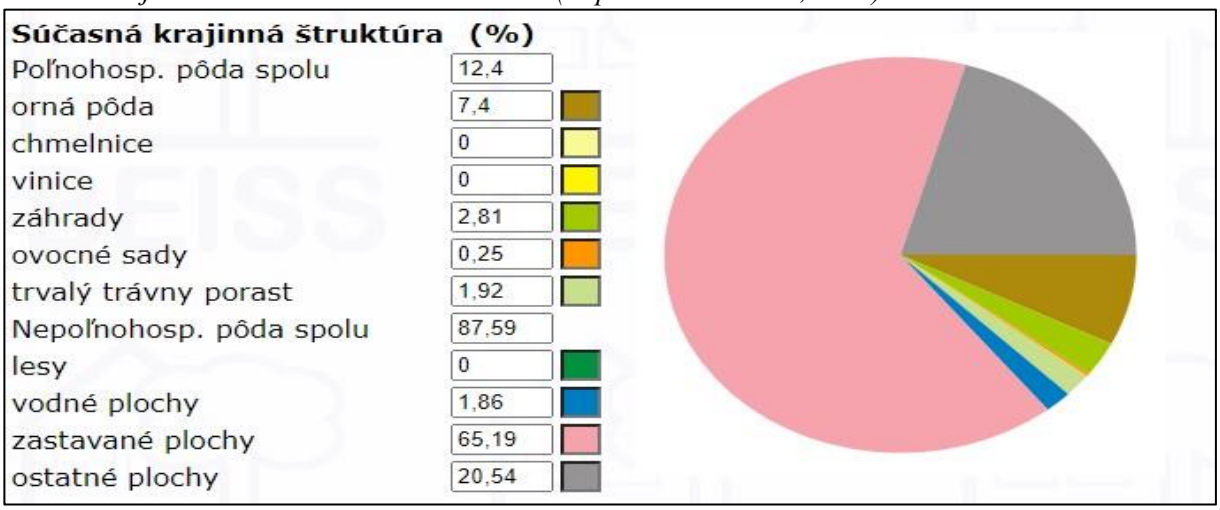
Vo všeobecnosti môžeme konštatovať, že v širšom okolí územia navrhovaného pre navrhovanú činnosť je charakter živočíšnych spoločenstiev typický mestský, s výraznou prevahou synantropných druhov, s nízkou druhovou diverzitou. Ich výskyt je viazaný na mestskú a záhradnú zeleň, plevelné plochy, areály podnikov a budov. Ako biotop je širšie okolie dotknutého územia vhodné najmä pre živočíšne druhy adaptované na urbanizované prostredie, zo stavovcov napr. niektoré menšie druhy cicavcov a vtákov (sýkorka veľká *(Parus major)*, drozd čierny *(Turdus merula)*, trasochvost biely *(Motacilla alba)*, vrabec domový *(Passer domesticus)* a žltochvost domový *(Phoenicurus ochruros)*, z cicavcov najmä drobné zemné cicavce.

V území navrhovanom pre realizáciu činnosti nepredpokladáme výskyt vzácnych, ohrozených a chránených rastlinných a živočíšnych druhov.

III.2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

Na formovaní krajiny záujmového územia sa v minulosti dominantne podieľali prírodné zložky, ktoré sformovali prvotnú krajinu štruktúru. Súčasná krajinná štruktúra (SKŠ) vznikla spolupodieľaním prírodných a antropogénnych činiteľov, ktoré v tomto procese dominovali. SKŠ tvorí súbory človekom čiastočne alebo úplne pozmenených systémov ktoré odrážajú súčasný stav využívania územia v hodnotenom území. Z hľadiska funkčného zónovania môžeme v hodnotenom území a jeho bezprostrednom okolí pozorovať: zmiešané zóny administratívy, bývania a vybavenosti, neudržiavanej zelene.

Súčasná krajinná štruktúra mesta Košice - Juh (http://www.beiss.sk/, 2023)

3.2.1. Územný systém ekologickej stability

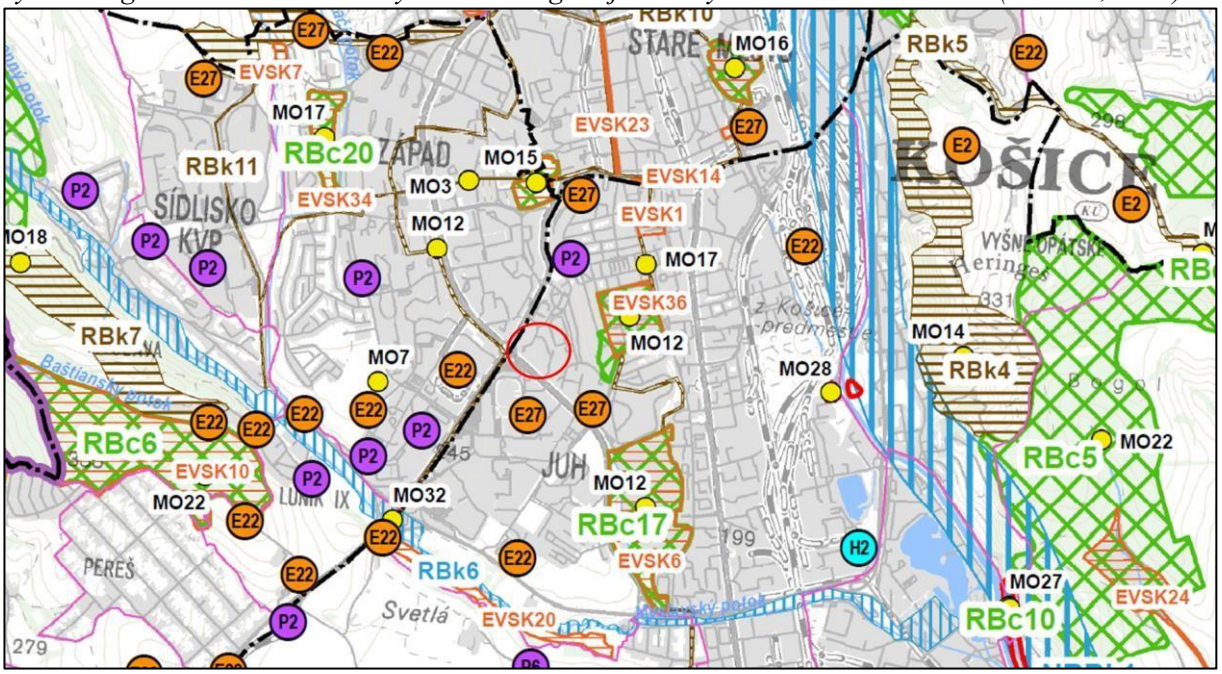
Územný systém ekologickej stability je jeden z nástrojov pre riešenie priestorovej stránky ekologickej stabilizácie územia a optimalizácie využívania krajiny. Nosnými stavebnými prvkami (kostrou) takéhoto systému sú biocentrá (Bc) a biokoridory (Bk), v podmienkach silno

urbanizovaných území sú súčasťou funkčného územného systému ekologickej stability aj ostatné plošné prvky (napr. sady, vinice).

Kostra územného systému ekologickej stability (USES) vytvára v krajinnom priestore ekologickú sieť, ktorá:

- zabezpečuje územnú ochranu všetkým ekologicky hodnotným segmentom v území,
- vymedzuje priestory umožňujúce trvalú existenciu, rozmnožovanie, úkryt a výživu rastlinným a živočíšnym spoločenstvám typickým pre daný región - biocentrá (majú charakter jadrových území s prioritným ekostabilizačným účinkom v krajine), ➢ umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov - biokoridory,
- zlepšuje pôdoochranné, klimatické a ekostabilizačné podmienky v území.

Výrez z Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Košice – mesto (ESPRIT, 2019)

	Biocentrum regionálneho významu	E2	Zvýšiť podiel nelesnej drevinovej vegetácie
	Biokoridor regionálného významu – terestrický	E22	Zabezpečiť výsadbu izolačnej hygienickej vegetácie
	Ekologicky významný segment	E27	Zosúladiť rekreačné aktivity s ochranou prírody
	Biokoridor nadregionálneho významu – hydrick	H2	Eliminovať vypúšťanie odpadových vôd
	Hodnotené územie	P2	Zamedzovať vytváraniu nepriepustných plôch

Hodnotené územie navrhovanej činnosti nezasahuje do prvkov územného systému ekologickej stability.

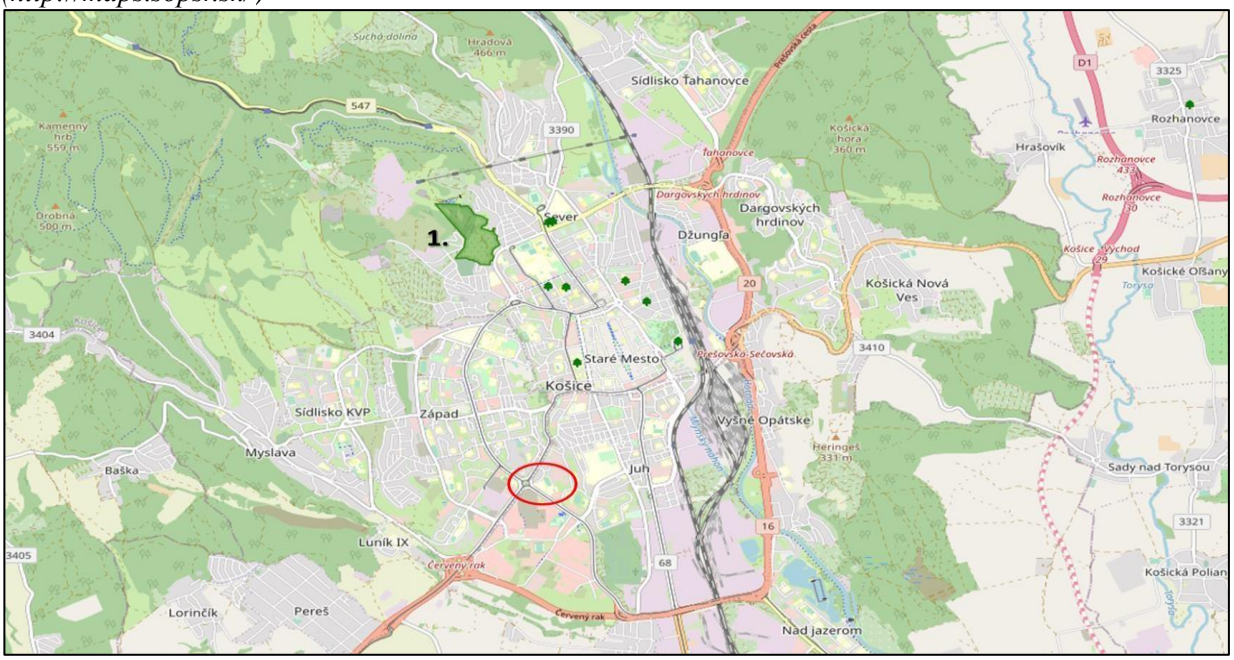
III.2.2 Ochrana prírody

Ochranu prírody a krajiny na Slovensku upravuje zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Pre územnú ochranu sa ustanovuje päť stupňov ochrany.

Rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom ochrany zvyšuje. Územné časti vysokej biologickej a ekologickej hodnoty boli z hľadiska zachovalosti alebo ohrozenosti biotopov vyhlásené za chránené v niektorej z kategórií chránených území alebo podliehajú osobitnej ochrane (predpoklad na vyhlásenie za chránené).
Chránené územia môžu byť súčasťou národnej siete chránených území alebo môžu byť súčasťou európskej siete chránených území – NATURA 2000 (územia európskeho významu – SKUEV a chránené vtáčie územia – CHVÚ).

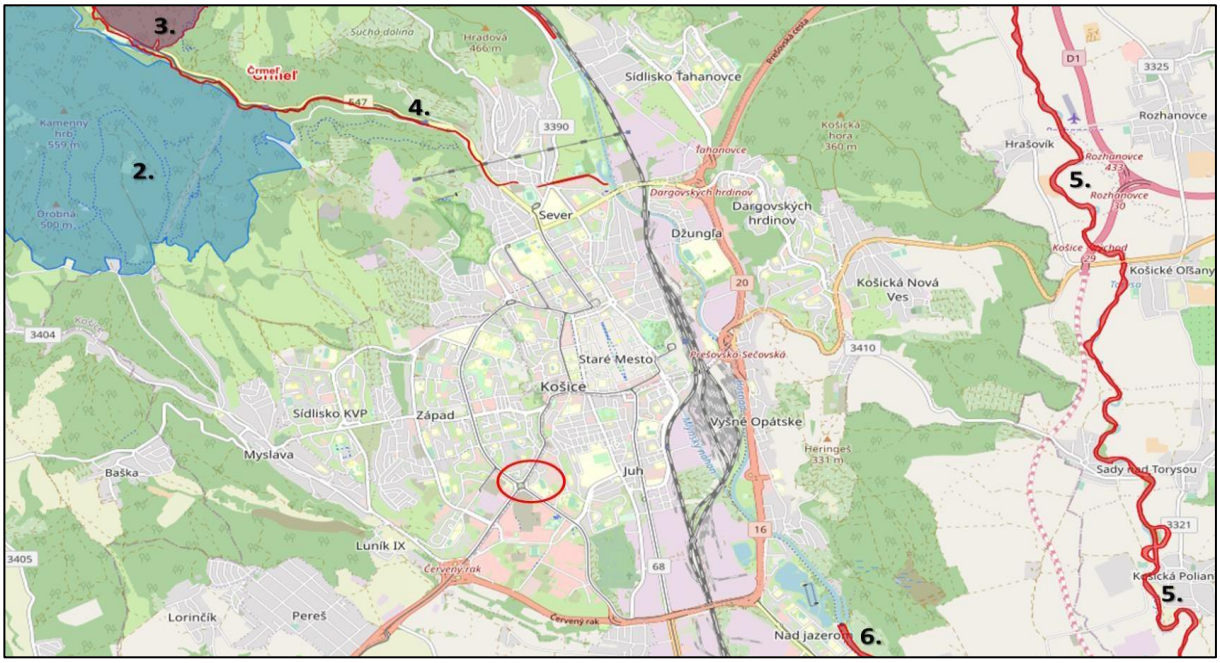
Hodnotené územie nezasahuje do prvkov ochrany prírody a krajiny, v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších zmien a doplnkov sa v ňom uplatňuje 1. stupeň ochrany (všeobecná ochrana).

10: Výr ez z mapy území národného významu v okolí hodnoteného územia (http://maps.sopsr.sk/)

1. **Chránený areál Košická botanická záhrada (e.č. 1114)**: výmera: 29,76 ha, stupeň ochrany: 4. stupeň. Predmet ochrany: Ochrana významného didaktických a vedeckovýskumného pracoviska, ktoré sa ako jediné na východnom Slovensku sústreďuje na zachovanie genofondu divorastúcich a kultúrnych druhov flóry trópov až mierneho pásma. Významný krajinotvorným a ekostabilizačný prvok intravilánu Košíc. *Vzdialenosť od hodnoteného územia: cca 5 km.*

Obrázok 11: Výrez z mapy území európskeho významu a chránených vtáčích území v okolí hodnoteného územia (http://maps.sopsr.sk/)

1. **Chránené vtáčie územie Volovské vrchy (SKCHVU036)**: výmera: 121 854 ha. Predmet ochrany: Lokalita patrí do geomorfologickej oblasti Slovenské rudohorie, celkov Volovské vrchy a Čierna hora. Predstavuje mozaiku cenných lesných porastov s výskytom prirodzených dubových, bukových a jedľovo-bukových lesov a vrcholových smrečín. *Vzdialenosť od hodnoteného územia: cca 4,5 km.*
2. **Územie európskeho významu Stredné Pohornádie (SKUEV0328)**: výmera: 7 275 ha, stupeň ochrany: 3 - 5. stupeň. Predmet ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Subpanónske travinnobylinné porasty (6240), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Kyslomilné bukové lesy (9110), Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (dôležité stanovištia vstavačovitých) (6210), Vápnomilné bukové lesy (9150), Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0), Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Teplomilné panónske dubové lesy (91H0), Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázických substrátoch zväzu Alysso-Sedion albi (6110), Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa (8160), Dealpínske travinnobylinné porasty (6190), Dubovohrabové lesy lipové (9170), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130). *Vzdialenosť od hodnoteného územia: cca 7,3 km.*
3. **Územie európskeho významu Črmeľ (SKUEV 4011):)**: výmera: 8,25 ha. *Vzdialenosť od hodnoteného územia: cca 4 km.*
4. **Územie európskeho významu Dolný tok Torysy (SKUEV4007):** výmera: 258.07 ha. *Vzdialenosť od hodnoteného územia: cca 7,5 km.*
5. **Územie európskeho významu Dolný tok Hornádu (SKUEV4010):** výmera: 155.98 ha. *Vzdialenosť od hodnoteného územia: cca 4 km.*

Chránené stromy

Hodnotenom území ani v jeho blízkom okolí sa nenachádzajú žiadne chránené stromy, ktoré by mohli byť ovplyvnené realizáciou činnosti.

NATURA 2000

Hodnotené územie sa nenachádza ani nezasahuje do vyhlásených alebo navrhovaných chránených vtáčích území a taktiež nezasahuje do území európskeho významu, uvedených v Národnom zozname území európskeho významu (NATURA 2000).

Mokrade

V hodnotenom území sa nenachádzajú žiadne významné medzinárodné, národné, regionálne a lokálne mokrade.

III.3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia

Mesto Košice je premysleným centrom východnej časti Slovenskej republiky. Mesto leží v nadmorskej výške 208 m. n. m. a jeho územie je v administratívnych hraniciach značne členité. Svojim významom a veľkostou v rámci Slovenskla sa radí za hlavné mesto Bratislavu. Plochu mesta v administratívnych hraniciach 244 km^2 a hustotou cca 987 obyvateľov na km^2 patrí medzi najhustejšie osídlené územie.

Demografické údaje

Demografické údaje o populácii mesta Košice sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách.

Demografické údaje mesta Košice (https://www.kosice.sk/)

Stredný stav obyvateľstva trvale bývajúceho obyvateľstva v roku 2021	228 070
z toho ženy (%)	52,2
Živonarodení	2 155
na 1 000 obyv.	9,45

Prirodzený prírastok obyvateľov v meste Košice (https://www.kosice.sk/)

(úbytok) obyvateľstva	-1 018
na 1 000 obyv	-4,46
Sobáše	1 028
Rozvody	348
Potraty	301
Prisťahovaní	2 035
Vysťahovaní	2 599

Celkový prírastok	
(úbytok) obyvateľstva	-1 582
na 1 000 obyv.	-6,93

Počet obyvateľov spolu	22 692
Hustota na km^2	2 338,04

Ekonomická štruktúra mestskej časti Košice - Juh (BEISS)

Ekonomicky aktívni	9 698
Pracujúci (okrem dôchodcov)	7 726
Nezamestnaní	343

Ročný pohyb obyvateľstva v mestskej časti Košice - Juh (BIESS)

Pôrodnosť	167
Úmrtnosť	317
Prirodzený prírastok/úbytok	-151
Prisťahovalí	573
Vysťahovalí	592
Migračný prírastok/úbytok	-19
Celkový prírastok/úbytok	-170

Hospodárstvo:

Južná časť mesta vznikla v období rozvoja obchodu ako pokračovanie historického centra Košíc. V stredoveku sa tu nachádzali prímestské osady Bednárska, Špitálska a Ludmanova Ves. Najstaršou známou stavbou na území mestskej časti bol mestský špitál (hospitale, xenodochium) s kostolíkom sv. Ducha na Južnej triede, postavený pravdepodobne v polovici 13. storočia. V priebehu stáročí boli tieto budovy viackrát zničené a opakovane postavené. Barokový kostol, ktorý dnes tvorí centrum areálu, postavili v rokoch 1730 – 1733. Obraz hlavného oltára kostolíka s námetom zoslania sv. Ducha je od J. Mathausera a pochádza z roku 1894. Unikátom je freska pri vchode, znázorňujúca kostol a mestské hradby. Komplex v súčasnosti slúži ako Dom pokojnej staroby A. F. Colbrieho. Ďalším kostolom v tejto mestskej časti je rímskokatolícky kostol Kráľovnej pokoja, postavený v rokoch 1938 – 1939. Veža kostola je vysoká 32 metrov. Na Rastislavovej ulici sa nachádza Verejný cintorín. Pri parkovisku verejného cintorína na Rastislavovej ulici sa nachádza trakčný stožiar pre elektrické napájanie električiek, ktorý sa dochoval ako jediný na území mesta Košice . Pripomína a dokumentuje dávno zaniknutú električkovú trať z roku 1912 vedúcu k cintorínu. Predĺženie trate ku cintorínu bolo ukončené počas prvej svetovej vojny v roku 1915. Po stránke technologickej je súčasne ukážkou klasickej nitovanej oceľovej konštrukcie z valcovaných profilov. Komisia pamätihodnosti mesta Košice odsúhlasila návrh na vyhlásenie za pamätihodnosť mesta Košice.

MČ Košice-Juh má v súčasnosti polyfunkčný charakter. Striedajú sa tu obytné zóny s priemyselnými. Rozvoj priemyselnej výroby v Košiciach je úzko spätý s územím našej mestskej časti. Od polovice 19. storočia tu pôsobili desiatky podnikov. Na dnešnej Štúrovej ulici vznikol prvý košický cukrovar, bola tu aj Sipossova továreň na pletený tovar, ale aj škrobáreň, liehovary,

továrničky na nábytok. Medzi najvýznamnejšie patrila Strojáreň a zlieváreň Karola Poledniaka z prelomu 19. a 20. storočia, ktorej areál je jedinou technickou historickou pamiatkou v našej mestskej časti. Od roku 1826 stojí pri rušňovom depe Božia muka svätého Floriána a svätého Jána Nepomuckého. V nikách sa nachádzajú drevené sochy sv. Floriána a sv. Jána Nepomuckého. Táto malá sakrálna stavba bola postavená pri príležitosti jubilejného odpustu. Bohatá história Košíc láka mnoho domácich i zahraničných návštevníkov. Na Juhu sa môžu ubytovať v niekoľkých hoteloch či penziónoch.

Priemysel a obchod:

Na území mestskej časti je niekoľko desiatok podnikov. Medzi najvýznamnejšie patria Slovenské elektrárne, závod Tepelná energetika, Inžinierske stavby, Cestné stavby, VVS, Východoslovenské strojárne, Rušňové depo a ďalšie. Na Požiarnickej ulici sídli Hasičský a záchranný zbor. V súčasnosti bola ukončená rekonštrukcia historickej hasičskej zbrojnice, ktorá patrí medzi najstaršie hasičské budovy na Slovensku. Postavili ju v roku 1927 ako najmodernejšiu zbrojnicu v celom vtedajšom Československu.

V mestskej časti Juh sa nachádzajú veľké obchodné centrá (napr. Carrefour, Optima, Baumax, Hornbach, NAY) obchodné domy Malimex, Cottbus, LIDL. ***Vzdelávanie a kultúra:***

Vzdelávanie detí a mládeže je zabezpečované v 7 materských a 4 základných školách (z toho jedna je špecializovaná na vzdelávanie slabozrakých detí), 2 gymnáziách – osemročné a súkromné športové, 10 stredných školách a odborných učilištiach, nachádza sa tu základná umelecká škola, súkromná základná umelecká škola, jazyková škola. Vysoké školstvo je zastúpené Vysokou školou bezpečnostného manažérstva. Z kultúrnych zariadení sa na území MČ nachádza RTVS – štúdio Košice, ktoré bolo oficiálne zriadené 18. decembra 1961. Prvé vysielanie naživo sa uskutočnilo 25. februára 1962 pod názvom „Čím žije náš kraj“. V roku 1962 sa uskutočnil prvý priamy prenos z Medzinárodného maratónu mieru. V Mestskej časti Košice-Juh sídli kultúrne zariadenie KASÁRNE/KULTURPARK, ktoré sa vyprofilovali ako multižánrovo vyvážené centrum umenia v meste.

Mestská časť Košice – Juh má aj moderné kultúrno-spoločenské centrum „Južan“ na Smetanovej ulici 4, ktoré vo svojich priestoroch umožňuje kultúrno-spoločenské vyžitie obyvateľom z celého mesta. V budove sa nachádza obradná sieň, kde sa okrem sobášov usporadúvajú koncerty, slávnostné obrady, konferencie a školenia. Veľká spoločenská sála sa využíva na semináre, školenia, konferencie, spoločenské podujatia, zábavné a súťažné programy. Foyer na prízemí aj na poschodí slúži na prezentačné podujatia a výstavy. Centrum voľného času na Kórejskej je zamerané nielen na pravidelnú záujmovú činnosť pre deti a mládež, ale aj na príležitostné spoločenské podujatia, semináre či kurzy. ***Šport a zdravie:***

Mestská časť organizuje na vlastných viacúčelových ihriskách mnoho športových podujatí pre deti a mládež (napr. Košické športové leto, tenisový turnaj pre strednú generáciu, futbalový turnaj pre žiakov ZŠ, beh o pohár starostu MČ a iné). Po rekonštrukcii Zimného štadiónu Ladislava Trojáka, vznikla nová viacúčelová Steel aréna, spĺňajúca najprísnejšie medzinárodné kritériá. Hrávajú sa tu extraligové zápasy a organizujú rôzne kultúrne podujatia. V roku 2011 boli Košice dejiskom jednej zo skupín majstrovstiev sveta v ľadovom hokeji.

V priestoroch bývalého VŠA bol vybudovaný Športovo-zábavný areál, kde sa nachádza dopravné ihrisko, tri multifunkčné ihriská, amfiteáter, ihrisko pre skateboard, Adventure golf, exteriérová posilňovňa; v zimnom období slúži obyvateľom mesta ľadová plocha s umelým chladením. Pre najmenších návštevníkov je tu pieskovisko – pre deti od 3 do 6 rokov, preliezky a šmýkalky. Prvú

etapu – rekonštrukciu detského dopravného ihriska, sme v spolupráci so spoločnosťou U. S. Steel Košice úspešne ukončili začiatkom októbra 2004. Koncom novembra v jeho susedstve pribudlo prvé futbalové mini-ihrisko s umelým trávnikom. Na jeho výstavbe sa podieľali Slovenský futbalový zväz, UEFA, Ministerstvo školstva SR, U. S. Steel Košice a naša mestská časť.

Na území mestskej časti sa nachádza najstaršie zdravotnícke zariadenie v meste – Univerzitná nemocnica Louisa Pasteura na Rastislavovej ulici, ktorá poskytuje komplexnú zdravotnícku starostlivosť a má nadregionálny charakter. Celý areál nemocnice je zapísaný medzi pamiatkovo chránené objekty. Podstatná časť budov bola postavená v rokoch 1914 – 1918. V susedstve je aj Poliklinika Juh, ktorá zabezpečuje zdravotnícku starostlivosť pre košické mestské časti Juh, Barca a Šebastovce.

Kultúrnohistorické hodnoty:

Ochrana pamiatkového fondu sa riadi ustanoveniami zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu. Ústredný zoznam pamiatkového fondu sa člení na 4 registre: register hnuteľných kultúrnych pamiatok, register nehnuteľných kultúrnych pamiatok, register pamiatkových rezervácií, register pamiatkových zón.

Historické centrum mesta bolo v roku 1983 vyhlásené za mestskú pamiatkovú rezerváciu.

Územie mestskej pamiatkovej rezervácie a priľahlé územia, ležiace v jej ochrannom pásme, je vymedzené tak, že zaberá plochu pôvodného stredovekého mesta a plochu jeho bývalého fortifikačného pásu.

V centre mestskej pamiatkovej rezervácie sú výrazné architektonické dominanty: stredoveký farský kostol – dnes Dóm sv. Alžbety Uhorskej - ktorý je významnou stavebnou pamiatkou svojho druhu v európskom meradle a v slovenskom meradle mu patrí prvé miesto. Stavať ho začali okolo roku 1380, pokračovali vo viacerých etapách až do roku 1508. Na jeho južnej strane je situovaná kaplnka sv. Michala – stredoveký karner, severnú časť námestia zdobí eklekticko-secesná budova Štátneho divadla, za ním barokové súsošie Immaculata. O bohatstve stredovekých Košíc svedčí skutočnosť, že sa tu usídlili oba tzv. žobravé rády: dominikánsky kostol a kláštor v západnej časti mesta a komplex františkánov v severnej časti Hlavnej ulice. Pamiatkový fond mesta tvorí 549 architektonických pamiatok slohového zastúpenia od gotiky až po funkcionalizmus. (KNAPÍK A KOL., 2004)

V meste v mestskej časti Košice - Juh je v „Registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok“ evidovaných celkom 63 nehnuteľných pamiatkových objektov (http://www.pamiatky.sk/sk, 2017). Ako nehnuteľné pamiatkové objekty sú evidované hroby, vojenský cintorín, pomník, náhrobky, kostoly, budovy (pekáreň, dielňa, sklady, administratívne, nemocnica, dom smútku, továreň), kaplnky, výrobné haly).

III.4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

V procese environmentálnej regionalizácie Slovenska sa zabezpečuje prierezové (interdisciplinárne) hodnotenie stavu ŽP na území SR a vymedzenie najviac zaťažených oblastí z hľadiska ŽP. Hodnotené územie sa nachádza v regióne Košice so silne narušeným životným prostredím.

III.4.1. Znečistenie horninového prostredia

Z dostupných údajov a obhliadky hodnoteného územia navrhovaného pre výstavbu, nie sú indície o reálnych zdrojoch znečisťovania horninového prostredia, podzemných vôd alebo povrchových vôd.

Kvalitu okolitého prostredia ovplyvňuje najmä doprava, ktorá je predovšetkým zdrojom emisií a hluku (líniový zdroj).

III.4.2. Znečistenie ovzdušia

V oblasti mesta Košice sa v rámci SR dlhodobo produkuje najviac emisií základných znečisťujúcich látok, ako aj skupiny plynných anorganických znečisťujúcich látok.

Emisie pochádzajú predovšetkým z veľkých stacionárnych priemyselných zdrojov znečisťovania ovzdušia lokalizovaných na území Košíc. Najväčší podiel na znečistení ovzdušia majú U.S. Steel Košice a mestská tepláreň TEKO Košice.

V posledných rokoch došlo k výraznému zníženiu emisií tuhých látok u najväčšieho znečisťovateľa v oblasti Košíc – U.S. Steel Košice, i napriek tomu však patrí v rámci všetkých veľkých zdrojov znečistenia ovzdušia v SR naďalej k najväčším znečisťovateľom ovzdušia. Prevádzky U.S. Steel Košice emitujú okrem základných znečisťujúcich látok aj ďalšie látky, ako sulfán (sírovodík), benzén, amoniak, kyanovodík, chlór, fenol, toluén, VOC a ďalšie špecifické látky. Takmer celé množstvo emisií ťažkých kovov vyprodukovaných zo stacionárnych zdrojov v oblasti Košíc pochádza z výroby železa a ocele v U.S. Steel Košice. Mestská tepláreň TEKO je najvýznamnejším bodovým zdrojom znečistenia ovzdušia exhalátmi (najmä SO_2, NOx) zaťažuje predovšetkým ovzdušie v južnej časti mesta. (ŠTEINER, A., ZÁBORSKÁ, Z., KNEŽOVÁ, J., HANUŠOVSKÁ, M. A KOL., 2015)

K zdrojom znečistenia ovzdušia v Košiciach stále viac patrí automobilová doprava. Nárast intenzity cestnej dopravy spôsobuje zvyšovanie celoplošnej zaťaženosti komunikácií a zvyšuje množstvo emisií z výfukových plynov (najmä CO, NOx, VOC), sekundárnu prašnosť a tým negatívne ovplyvňuje ovzdušie v dýchacej zóne človeka.

Katastrálne územie mesta Košice a katastrálne územie obcí Bočiar, Haniska, Sokoľany a Veľká Ida, predstavuje oblasť riadenia kvality ovzdušia, kde dochádza k prekračovaniu limitnej hodnoty znečisťujúcej látky PM_{10}. V tejto oblasti riadenia kvality ovzdušia sa nachádzajú štyri automatické monitorovacie stanice (AMS): Košice – Štefánikova, Košice, Amurská, Košice, Ďumbierska, Veľká Ida, Letná. Počet prekročení limitnej hodnoty nesmie presiahnuť hodnotu viac ako 35-krát za kalendárny rok. Podľa zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší bol pre toto územie v r. 2013 vypracovaný Program na zlepšenie kvality ovzdušia v oblasti riadenia kvality ovzdušia.

III.4.3. Kvalita povrchových vôd

Najväčšími zdrojmi znečistenia vôd v území mesta s vplyvom na okolité územie mimo mesta, sú: verejná kanalizácia mesta Košice vrátane kanalizácie a ČOV mestských častí a U. S. Steel Košice (patrí k najväčším zdrojom znečistenia vôd v rámci SR na základe množstva vypúšťaného znečistenia) s následkom znečisťovania povrchových vôd Hornádu. Tieto zdroje sa nachádzajú na území mesta Košice, ale odpadové vody sú vypúšťane do recipienta mimo územia mesta. K veľkým zdrojom znečistenia v Košiciach môžeme zaradiť aj ČOV Šaca. Tento zdroj patrí medzi 3

zdroje znečistenia vôd zaradené do kategórie spoplatnených zdrojov, ktoré vypúšťajú viac ako 3 t BSK_5 za rok. (ŠTEINER, A., ZÁBORSKÁ, Z., KNEŽOVÁ, J., HANUŠOVSKÁ, M. A KOL., 2015*)*

Hornád je v oblasti Košíc silne zaťažený vypúšťanými splaškovými a priemyselnými odpadovými vodami mesta a privádzaným znečistením z hornej časti samotného toku, ale aj jeho prítokov.

III.4.4. Kvalita podzemných vôd

Hodnotené územie podľa hydrogeologickej rajonizácie Slovenska (ŠUBA, J. A KOL., 1981, 1984) patrí do hydrogeologického rajónu Q 125 kvartér Hornádu v Košickej kotline. V zmysle rámcovej smernice o vodách 2000/60/ES (NV 282/2010 Z. z.; KULLMAN, E. A KOL., 2005) patria podzemné vody do útvaru SK200530OP – Útvar medzizrnových podzemných vôd Košickej kotliny oblasti povodia Hornád.

SHMÚ vykonáva pravidelný monitoring kvality podzemných vôd v rámci ČMS Voda. V roku 2015 bola pozorovacia sieť tohto útvaru reprezentovaná 2 využívanými prameňmi (č. objektu: 139001 Hrhov - Veľká Hlava, 227399 Koš. Olšany – Girady) a 1 vrtom zabudovaným v hĺbke 30,5 m (č. objektu: 109490 Rudník).

V blízkosti mesta Košice sa nachádzajú 3 odberové lokality určené na kontrolu kvality podzemných vôd. Na týchto lokalitách bola prekročená kontaminácia určená vyhláškou 247/2017 u Mn = ≥0,05 mg/l, NO_3 = ≥50 mg/l a zistené bolo aj vysoké množstvo polycyklických aromatických uhľovodíkov (PAU). Podľa Atlasu krajiny SR je preukázané antropogénna znečistenie podzemných vôd.

Okrem prirodzených zdrojov znečistenia, akým je štruktúra geologického podložia sú podzemné vody ohrozené aj plošným znečistením z priemyslu, energetiky, poľnohospodárskej ako aj hustotou osídlenia a infiltráciou znečistených vôd rieky Hornád do podzemia.

III.4.5. Kontaminácia pôd

Priamo v území navrhovanom pre zmenu navrhovanej činnosti sa v minulosti nerealizoval geologický prieskum životného prostredia zameraný na zisťovanie znečistenia pôdy resp. horninového prostredia.
Podľa mapy „Kontaminácia pôd“ uvedenej v Atlase krajiny (ČURLÍK, J., ŠEFČÍK, P. IN ATLAS KRAJINY SR, 2002, dostupnej aj na http://mapserver.geology.sk/tmapy/) sú pôdy v oblasti dotknutého územia relatívne čisté, nekontaminované.

Kontaminácia pôd sa určuje na základe geogénne podmieneného obsah niektorých rizikových prvkov dosahujúcich limitné hodnoty z hľadiska obsahu rizikových prvkov As, Ba, Cr, Cu, Hg, Ni, Pb, V.

III.4.5. Environmentálne záťaže

Environmentálna záťaž (EZ) je v zmysle geologického zákona zadefinovaná ako znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské zdravie alebo horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu s výnimkou environmentálnej škody. Ide o široké spektrum území kontaminovaných priemyselnou, vojenskou, banskou, dopravnou a poľnohospodárskou činnosťou, ale aj nesprávnym nakladaním s odpadom.

Environmentálne záťaže podľa časti A,B,C registra environmentálnych záťaží sa v riešenom území nachádzajú nasledovné sanované a rekultivované (register C), potvrdené (register B) a pravdepodobné (register A) environmentálne záťaže:

E.č.	Identifikátor EZ	Reg.	Názov EZ	Druh činnosti	Stupeň priority:
1.	SK/EZ/K1/1280	C	K1 (006) / Košice - Staré Mesto - ČS PHM Hutnícka	čerpacia stanica PHM	-
2.	SK/EZ/K1/1276	C	K1 (002) / Košice - Sever - ČS PHM Festivalové námestie	čerpacia stanica PHM	
3.	SK/EZ/K1/358	C	K1 (001) / Košice - Staré Mesto - Malinovského kasárne	Základne armády ČSR	
4.	SK/EZ/K1/1281	C	K1 (007) / Košice - Staré Mesto - ČS PHM Senný trh	čerpacia stanica PHM;	
5.	SK/EZ/K2/1284	C	K2 (003) / Košice - Západ - ČS PHM Luník I	čerpacia stanica PHM	
6.	SK/EZ/K2/1285	C	K2 (004) / Košice - Západ - ČS PHM Moldavská cesta	čerpacia stanica PHM	
7.	SK/EZ/K4/1289	C	K4 (003) / Košice - Juh - Univerzálna nákladná doprava - 03	garáže a parkoviská autobusovej a nákladnej dopravy;	
8.	SK/EZ/K4/1288	C	K4 (002) / Košice - Juh - rušňové depo	železničné depo a stanica;	vysoká
9.	SK/EZ/K2/361	A,C	K2 (001) / Košice - Myslava - skládka TKO	skládka TKO	
10.	SK/EZ/K4/364	B	K4 (001) / Košice - Juh - Staré Mesto - stará plynáreň	plynárenský priemysel	stredná

III.4.7. Hluková záťaž

Významnými líniovými zdrojmi hluku na území mesta sú automobilová doprava, ale aj železničná a letecká doprava. Bodovými zdrojmi hluku sú najmä výrobné procesy, reštauračné a zábavné podniky.

III.4.8. Dopady zmeny klímy

Ako uvádza dokument „Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“ (MŽP SR, 2014), životné prostredie v sídlach, osobitne mestského typu sa v súčasnosti výrazne odlišuje od okolitej prírodnej krajiny vo viacerých charakteristikách, ako je teplota, vlhkosť, znečistenie ovzdušia. V sídlach mestského typu je veľká koncentrácia povrchov, ktoré sa prehrievajú a majú veľkú tepelnú kapacitu. To spôsobuje značnú akumuláciu tepla v ich prostredí. Na zvyšovanie teploty má vplyv aj teplo uvoľňované z priemyselných procesov, spaľovacích motorov v doprave a vykurovania obytných budov. Spolupôsobením týchto faktorov sa nad mestom vytvára tzv. tepelný ostrov. Nad mestom sa otepľujú vzduchové vrstvy a spolu s prítomnosťou kondenzačných jadier napomáhajú zvyšovaniu oblačnosti nad mestami oproti okolitej krajine. V ročnom priemere predstavuje tento rozdiel 5 až 10 %. V dôsledku

zvýšenej oblačnosti sa zvyšuje aj množstvo zrážok, avšak z dôvodu, že v urbanizovanom prostredí nepriepustné povrchy zaberajú vysoký percentuálny podiel, je prirodzený kolobeh vody značne ovplyvnený a negatívne poznačený. Urbanizácia má vplyv na hydrologický cyklus presahujúci hranice samotného sídla a môže zásadne negatívne ovplyvňovať aj prírodné prostredie, vrátane fauny aj flóry v priľahlom povodí. (MŽP SR, 2014).

III.4.8. Radónové riziko

Z celkového rádioaktívneho ožiarenia, ktoré voľne pôsobí na ľudskú populáciu, viac ako dve tretiny tvoria prírodné rádioaktívne zdroje. Najzávažnejším prírodným zdrojom žiarenia je radón (^{222}Rn) a jeho dcérske produkty rozpadu (polónium, bizmut a olovo). Zdrojovými objektmi radónu sú horniny s obsahom rádia (^{226}Ra), ktorého rozpadom radón vzniká. Prísunovými cestami radónovej emanácie z väčších hĺbok na povrch sú dobre priepustné horniny a mladé zlomové systémy, najmä miesta ich križovania.

V súvislosti s realizáciou podrobného inžinierskogeologického prieskumu pre výstavbu Business centra T2 bolo vykonané aj meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu ($S_{YČEV}$, 2014). Celkovo bolo v lokalite odobratých 16 vzoriek pôdneho vzduchu v hĺbke odberu 0,80 m. Na základe výsledkov realizovaných meraní bola pre dotknuté územie stanovená hodnota III. kvartilu objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu Q (A(^{222}Rn)) = 16,65 kBq/m^3.

Zistené hodnoty III. kvartilu nameraných hodnôt objemovej aktivity v danom prípade neprekročili prvú limitnú hranicu odvodenej zásahovej úrovne pre zistenú plynopriepustnosť základových pôd na predmetnej parcele, preto územie zaraďujeme do kategórie nízkeho radónového rizika. Na predmetnej parcele je prekročená odvodená zásahová úroveň a preto je potrebné vykonať opatrenia proti prenikaniu radónu z podložia stavby. ($S_{YČEV}$, 2014).

III.6.9. Ochrana prírody

Ochranu prírody a krajiny na Slovensku upravuje zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Pre územnú ochranu sa ustanovuje päť stupňov ochrany. Rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom ochrany zvyšuje. Územné časti vysokej biologickej a ekologickej hodnoty boli z hľadiska zachovalosti alebo ohrozenosti biotopov vyhlásené za chránené v niektorej z kategórií chránených území alebo podliehajú osobitnej ochrane (predpoklad na vyhlásenie za chránené).
Chránené územia môžu byť súčasťou národnej siete chránených území alebo môžu byť súčasťou európskej siete chránených území – NATURA 2000 (územia európskeho významu – SKUEV a chránené vtáčie územia – CHVÚ).

Hodnotené územie nezasahuje do prvkov ochrany prírody a krajiny, v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších zmien a doplnkov sa v ňom uplatňuje 1. stupeň ochrany (všeobecná ochrana).

III.6.10. Súčasný zdravotný stav obyvateľstva

Kvalita životného prostredia je jedným z rozhodujúcich faktorov vplývajúcich na zdravie a priemerný vek obyvateľstva. Stav populácie sa dá odvodiť od počtu živonarodených, zomretých obyvateľov a dojčenskej úmrtnosti. Zdravie obyvateľstva je definované ako stav úplnej telesnej, duševnej a sociálnej pohody, teda nie je len označením neprítomnosti choroby. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva má množstvo determentov z ktorých medzi najdôležitejšie patria: životný štýl, životné podmienky, genetická výbava, úroveň zdravotnej starostlivosti.

4 Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie

4.1 Požiadavky na vstupy

Záber pôdy

Plánovaný zámer bude umiestnený v existujúcej budove adresa Jarmočná 2, ktorá je v priemyselnej oblasti, z čoho vyplýva, že realizáciou zámeru nedôjde k záberu pôdohospodárskej ani lesnej pôdy

Voda

Nároky na odber vody pri osadení kremačnej pece nie sú. Potreba pitnej vody aj vody pre hygienické účely pre 1 zamestnanca bude zabezpečená, v budove bude umývadlo, WC a sprcha.

Samotný proces kremácie zvierat nekladie žiadne nároky na potrebu vody pretože sa jedná o suchý proces a ani nemá žiadny vplyv na akékoľvek znečisťovanie podzemných a povrchových vôd. Čistenie zariadenia bude spočívať len v suchom odstraňovaní popola.

Ostatné surovinové energetické zdroje

Vstupnou surovinou budú uhynuté spoločenské zvieratá určené na spaľovanie v kremačnej peci. Spoločenské zviera je akékoľvek zviera patriace k druhom, ktoré sú zvyčajne živené a držané človekom na iné než chovné účely a nie sú konzumované (ES) č. 1069/2009.

Uhynuté zvieratá sú vedľajším živočíšnym produktom a podľa rizika sú zaradené do materiálu kategórie 1 alebo materiálu kategórie 2 a ich odstraňovanie sa posudzuje podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009, ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa vedľajších živočíšnych produktov a odvodených produktov neurčených na ľudskú spotrebu a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1774/2002 (nariadenie o vedľajších živočíšnych produktoch). Spoločenské zvieratá sú zaradené do skupiny vedľajších živočíšnych produktov - materiál kategórie 1 a je ich možné aj podľa článku 12 písm. a) bod i) nariadenie (ES) č. 1069/2009 ako odpad priamo bez prvotného spracovanie spáliť.
Zariadenia na spaľovanie zvierat podliehajú schvaľovaniu podľa článku 24 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 1069/2009. Kompetentným orgánom podľa § 8 ods. 3 písm. i) bod 1 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov je príslušná regionálna veterinárna a potravinová správa.
Pre zabezpečenie prevádzky, ako vstupné ohrievacie médium bude používaná nafta, ktorá slúži na pohon horákov. Bude v zabezpečenom zásobníku na to určenom vo vnútorných priestoroch prevádzky.
Spotreba paliva: Nafta: 6-8 l/h

Elektrická energia – existujúce rozvody v areáli. Nie je potrebné nové budovanie.

Celková spotreba elektrickej energie je z hľadiska spotreby v rámci procesu na úrovni bezvýznamnosti.

Nároky na dopravu

Pre dopravný prístup bude slúžiť jestvujúca prístupová komunikácia. Navrhovaná činnosť rešpektuje existenciu vybudovanej cestnej siete v obci a regióne. Širšie dopravné väzby sú dané a ďalší možný územný rozvoj dopravnej infraštruktúry nebude umiestnením navrhovaného zariadenia narušený.

Nároky na pracovné sily

Realizáciou navrhovanej činnosti sa vytvorí 1 nové pracovné miesto.

Chránené územia

Navrhovaná činnosť je situovaná do územia, v ktorom podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov platí prvý stupeň ochrany mimo území navrhovaných, resp. vyhlásených chránených vtáčích území, území európskeho významu a súčasnej sústavy chránených území. V záujmovom území nie je dokumentovaný výskyt žiadnych chránených druhov rastlín ani živočíchov. Priamo v riešenom území sa nevyskytujú biotopy flóry a fauny významné z hľadiska zachovania biotickej, habitatovej a krajinnej diverzity a heterogenity, teda také, v ktorých sa vyskytujú chránené, vzácne a ohrozené taxóny, biotopy ohrozených a vzácnych druhov nižších rastlín, stanovištia vzácnych a ohrozených rastlinných spoločenstiev, lokality s výskytom druhov a spoločenstiev na hranici alebo mimo územia svojho súvislejšieho areálu a lokality s výskytom ekologicky alebo inak (vývojovo, taxonomicky) významných druhov a spoločenstiev organizmov.

Významné terénne úpravy

Vzhľadom na charakter prevádzky a na skutočnosť, že prevádzka bude umiestnená v existujúcej budove, nie je potrebné vykonať žiadne terénne úpravy.

4.2 Údaje o výstupoch

Ovzdušie

Predmetné zariadenie je v zmysle platnej legislatívy ochrany ovzdušia Vyhláška 248/2023 Z.z. Príloha č. 1, časť 5.2 kategorizované nasledovne:

5.2 Zariadenia na zneškodnenie alebo zhodnotenie tiel mŕtvych zvierat alebo živočíšneho odpadu s projektovanou kapacitou spracovania v t/d:

b) zariadenia na spaľovanie tiel mŕtvych zvierat > 0 do 10 – stredný zdroj znečisťovania ovzdušia

Prevádzkovaním kremačného zariadenia vznikajú plynné splodiny, ktorých zloženie je vo všeobecnosti závislé na zložení a druhu vstupných odpadov a dokonalosti termického rozkladu v spaľovacej ale najmä dopaľovacej časti. Spracovávané živočíšne tkanivá sú prevažne bielkoviny (proteíny) t.j. vysokomolekulárne látky zložené z aminokyselín.
Po stránke elementárneho zloženia sú to látky zložené z uhlíka, kyslíka, vodíka a dusíka.

Zastúpenie ostatných prvkov - síry, fosforu, halogénov (chlór) a niektorých kovov je výrazne menšie. Z tohto zloženia sa dá usudzovať aj zloženie odpadových plynov zo spaľovania uhynutých zvierat, pretože uhlík, kyslík, vodík a dusík sa uvoľní zo spaľovacej komory vo forme plynov - v prípade dokonalého horenia a dostatku kyslíka v podobe konečných produktov spaľovania ako oxid uhličitý, voda, dusík prípadne oxidy dusíka – malé množstvo chlóru sa premení na HCl (prítomnosť fluóru sa nepredpokladá, jeho obsah v živočíšnych tkanivách je nevýznamný).
Z kovov je relevantný vápnik , ktorý zostane v popole vo forme oxidu vápenatého. Zloženie odpadových plynov bude závisieť výrazne od podmienok spaľovania.
Dodávateľ zariadenia Incinerator IncinerPro® i150 Diesell garantuje dodržanie teploty min. 850°C v dopaľovacej komore.

Spaľovanie prebieha postupným zohrievaním celej pece – spaľovacej komory – I. stupeň a odpadu, čím nastáva postupné odparovanie vody, ďalej prípadných organických tukov a nakoniec nastáva rozklad organickej hmoty tiel zvierat. Takýmto spôsobom nastáva v prvej fáze splyňovanie organickej hmoty, plynné primárne produkty stúpajú resp. sú odsávané ventilátorom do dopaľovacej komory, do ktorej je privádzaný sekundárny spaľovací vzduch a kde je inštalovaný druhý horák a zariadenie na meranie teploty. Z dopaľovacej komory spaliny odchádzajú cez nerezový komín do ovzdušia. Z konštrukčného hľadiska je vlastné teleso pece na spaľovanie mŕtvych tiel zvierat tvorené vnútornou nádobou zo žiaruvzdornej výmurovky, medzivrstvou tepelnej izolácie a vonkajším plášťom z nerezového plechu.
Odpad sa plní do vychladnutej pece cez manipulačný otvor. Po naplnení a uzatvorení plniaceho otvoru sa najskôr pomocným horákom vyhreje dopaľovacia komora (termoreaktor) na požadovanú teplotu min. 850 ℃ (trvanie približne 10 – 15 min., teplota sa nastavuje na programátore a môže byť aj vyššia), potom automatická regulácia zapáli hlavný horák, čím sa začne proces ohrievania a spaľovania odpadu. Spaľovanie trvá podľa veľkosti resp. kapacity pece a hmotnosti odpadu asi 4 až 6 hodín a končí sa automatickým odstavením prívodu paliva najskôr do hlavného horáka v primárnej komore a po približne 3 hodinách za stáleho chodu ventilátora aj do pomocného horáka v dopaľovacej komore.

Následne sa pec chladí za chodu vzduchového ventilátora asi 6 hodín, po vychladení sa z pece vyberie tuhý zvyšok (sterilný popol), ktorého množstvo predstavuje obvykle 2 až 3% hmotnosti vsádzky. Vzhľadom na prevádzkovanie horáka v dopaľovacej komore v priebehu celého spaľovacieho cyklu by sa nemali vyskytnúť žiadne výrazne odlišné nábehové alebo dobehové stavy spojené so zvýšenou tvorbou emisií znečisťujúcich látok. Riadiaci program pece zabezpečuje požadovanú teplotu 850℃ v priebehu celého spaľovacieho cyklu a určitú dobu aj po jeho skončení (minimálne 3 hodiny). Takýmto spôsobom je zabezpečené, že všetky odpadové plyny prejdú dopaľovaním, dokonale sa rozložia a odvedú do rozptylové komína. Na dne pece odporúča výrobca trvalo udržovať vrstvu popola 70 až 100 mm, ktorý pôsobí ako sorbent uvoľňovaného tuku, čím sa predlžuje čas jeho expozície pri vysokej teplote a jeho termický rozklad a súčasne sa zabráni vytekaniu z pece.

Spaľovacia pec Volkan 150 má certifikát pre spaľovne biologického odpadu a spĺňa požiadavky na spaľovne a spoločné spaľovne, pre ktoré neplatí Smernica 76/2000/ES o spaľovaní odpadov. Požiadavky na takéto zariadenia ustanovuje Nariadenie (ES) č. 1774/2002 Európskeho parlamentu a Rady z 3. októbra 2002 v znení 10 pozmeňujúcich predpisov.

AIS 025 Cyclone je navrhnutý špeciálne na ručné nakladanie. Pri vložení teľa zvierat je potrebné vybrať si vhodnú výšku, čo zabraňuje poškodeniu spôsobené nárazom a spätný ráz odpadu alebo horúcemu popolu. Na zabránenie poškodeniu stroja treba vykonávať pravidelné čistenie horákov. Horáky treba pri každom treťom spaľovaní vyčistiť príp. opotrebované súčiastky vymeniť. Výmenu je možné vykonávať, keď je prístroj studený a ventilátory nie sú zapnuté (to zabraňuje, aby sa odpad dostal späť do horákov a nevytvoril ďalšie problémy).

Proces kremácie prebieha v 2 samostatných komorách, ktoré sú integrované v časti telesa pece, v prvej sa spáli uhynuté zviera a v druhej sa spaľujú plyny, ktoré vzniknú v prvej komore. Z komína vychádza len teplý vzduch bez škodlivých látok a smradu.

V kremačnej komore nastáva proces horenia pomocou malého množstva kyslíka, pričom dochádza k splyňovaniu a spaľovaniu zvieraťa za vzniku zmesi plynov s vysokou teplotou. Následne v sekundárnej komore, ktorá je integrovaná do štruktúry pece, dochádza k oxidácii zmesi plynov prichádzajúcich z kremačnej komory, pri vysokej turbulencii a s pomocou termoregulačného horáka, ktorý udržuje plyny pri vysokej teplote. Tento proces umožňuje systému dosiahnuť perfektnú oxidáciu spalín, pričom vplyvom vysokej teploty (minimálne 850℃ po dobu 2 sekúnd) dosiahnutej v sekundárnej komore, zabezpečí úplnú elimináciu dymu a zápachu, pri súčasnom dodržaní národných a európskych emisných noriem. Výsledky emisných meraní autorizovanou organizáciou na tomto zariadení preukázali, že emisné znečistenie vybranými znečisťujúcimi látkami boli veľmi nízke a dosahovali len zlomky povolených emisných limitov, preto sa nepredpokladá závažný negatívny vplyv z hľadiska znečistenie ovzdušia týmito látkami. Sekundárne spaľovanie bolo navrhnuté a vyrobené tak, že zabezpečuje maximálnu ochranu úniku emisií do ovzdušia.

Spopolnenie – pracovník vloží zviera do spaľovne a naštartuje priebeh spaľovania. Spaľovacia pec AIS Cyclone 025 spaľuje za hodinu max. 54 kg živočíšneho odpadu. Po skončení spaľovacieho programu sa mŕtve zviera spáli a ostanú 2- 3 % z jeho celkovej hmotnosti. Po skončení spaľovania produkt z kremačnej pece je popol, s ktorým bude nakladané v zmysle prílohy III. Nariadenia Komisie (EÚ) č. 142/2011. Popol si majitelia odvážajú so sebou v zmysle vyhlášky č. 283/2001 Z.z. Pred spaľovaním objednávateľ podpíše čestné prehlásenie, ktoré súvisí s odovzdaním a prevzatím popola zvieraťa. Každé spaľovanie bude evidované a dokladované.

Technické parametre zariadenia AIS Cyclone 025 (bývalý Volkan 400)

Druh paliva: nafta
Elektrické napájanie: 230V
Spotreba paliva: Nafta cca 7 -10 m^3/h
Kapacita: 54 kg/hod
Tepelný výkon horákov: 150 kW

Veterinárne asanačné zariadenia s projektovanou kapacitou spracovania od 0> 10 t/deň

Požiadavky na spaľovanie odpadov sa neuplatňujú ak, sa spaľujú telá mŕtvych zvierat () celé telá mŕtvych laboratórnych zvierat a domácich zvierat, držaných na iné ako poľnohospodárske účely (čl. 2 bod 1. písm. h) nariadenia EP a Rady č. 1774/2002)..) Súhrnný menovitý tepelný

príkon horákov, určených na spaľovanie palív je < 0,3 MW, z hľadiska palivovo-energetického priemyslu je kategorizovaný ako malý zdroj znečistenia ovzdušia.

Odpadové vody

Prevádzkovaním zariadenia nevzniká technologická odpadová voda.

Odpady

Pri spaľovaní uhynutých zvierat v spaľovacom zariadení bude vznikať popol. Na základe výsledkov analýz z certifikátu spoločnosti vyrábajúcej tieto zariadenia je evidentné, že popol nevykazuje žiadne nebezpečné vlastnosti a preto je ho možné v zmysle vyhlášky č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov zaradiť pod kat. č. 19 01 12 - popol a škvára iné ako uvedené v 19 01 11, t.j. ostatný odpad. Tento popol sa odovzdá majiteľovi spaľovaného zvieraťa, čím nevzniká žiadna potreba nakladania s týmto odpadom. Predpokladané množstvo je 2-5 % z množstva vstupného materiálu. Ak by si majiteľ popol nevyzdvihol, bude s ním nakladané v zmysle prílohy III. Nariadenia Komisie (EÚ) č. 142/2011. Rovnako bude nakladané aj s prípadnými zvyškami mechanického čistenia pece. Každé spaľovanie bude evidované a dokladované.
Pri realizácii zámeru stavebné odpady nevznikajú, nakoľko sa jedná iba o nákup a osadenie zariadenia.

Hluk, vibrácie, žiarenie, teplo, zápach

V súvislosti s prevádzkou spaľovacieho zariadenia nevznikne zdroj hluku, vibrácií, žiarenia, tepla ani zápachu.

Vyvolané investície

Celkové náklady predstavujú cca. 30 000 €, ďalšie investície sa neočakávajú.

4.3 Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Pri navrhovanom režime prevádzkovania zariadenia na spaľovanie malých domácich uhynutých zvierat nedôjde k významnejším zmenám negatívne ovplyvňujúcim jednotlivé zložky životného prostredia.

Vplyvy na obyvateľstvo

Z prevádzky navrhovanej činnosti nevznikajú odpadové látky takého charakteru a zloženia, aby mohli mať dopad na zdravotný stav obyvateľstva. Pri prevádzkovaní zariadenia bude nutné dodržiavať všetky zákony, vyhlášky, nariadenia a ostatné právne predpisy na úseku ochrany verejného zdravia. Vzdialenosť prevádzky od najbližšej obytnej zástavby je 250 m.
Vplyvy na obyvateľstvo hodnotíme ako málo významné.

Vplyvy na horninové prostredie a reliéf

Vzhľadom na malé a nevýznamné zariadenie nebude mať zariadenie vplyv na horninové prostredie.
Vplyv navrhovanej činnosti hodnotíme ako bezvýznamné.

Vplyvy na klimatické pomery

Navrhovaná činnosť sa prakticky neprejaví na zmene miestnej mikroklímy. Vplyvy hodnotíme ako bezvýznamné.

Vplyvy na ovzdušie

Spaľovacia pec AIS Cyclone 025 má certifikát pre spaľovne biologického odpadu a spĺňa požiadavky na spaľovne a spoločné spaľovne, pre ktoré neplatí Smernica 76/2000/ES o spaľovaní odpadov a spĺňa všetky normy EÚ na vypúšťanie spalín. Požiadavky na takéto zariadenia ustanovuje Nariadenie (ES) č. 1774/2002 Európskeho parlamentu a Rady z 3. októbra 2002 v znení 10 pozmeňujúcich predpisov. AIS Cyclone 025 spĺňa všetky normy EÚ na vypúšťanie spalín. Výsledky emisných meraní
preukázali, že emisné znečistenie vybranými znečisťujúcimi látkami bolo veľmi nízke a dosahovali len zlomky povolených emisných limitov, preto sa nepredpokladá závažný negatívny vplyv z hľadiska znečistenia ovzdušia týmito látkami.
Sekundárne spaľovanie bolo navrhnuté a vyrobené tak, že zabezpečuje maximálnu ochranu úniku emisií do ovzdušia. V zmysle platnej legislatívy na ochranu ovzdušia pri uvedení nového zdroja znečistenia ovzdušia do prevádzky musia byť vykonané merania emisií na výstupe, ktoré by mali potvrdiť uvedené predpoklady.
Vplyvy hodnotíme ako málo významné.

Vplyvy na vodné pomery

Samotný proces kremácie zvierat nekladie žiadne nároky na potrebu vody a ani nemá žiadny vplyv na akékoľvek znečisťovanie podzemných a povrchových vôd.
Vplyvy na povrchové a na podzemné vody hodnotíme ako bezvýznamné.

Vplyvy na pôdu

Realizácia a prevádzkovanie navrhovanej činnosti si nevyžiada záber poľnohospodárskej ani lesnej pôdy a nepôsobí na pôdu a horninové prostredie kontaminujúco.
Z toho dôvodu vplyvy budú taktiež bezvýznamné.

Sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti

Zvieracie krematórium je jednou z možností, ako zabezpečiť „likvidáciu" a uloženie uhynutého domáceho zvieratka. Kremačné zariadenie bude mať pozitívny vplyv na zlepšenie ekologických podmienok pri riešení problému, čo s uhynutým domácim zvieratkom. Z hľadiska ekologického sa zamedzí vytváranie nelegálnych hrobov, ktoré sa vyskytujú hlavne v parkoch a na miestach, kde môžu mať negatívny vplyv na životné prostredie.
Toto zariadenie môže nájsť v radoch obyvateľov pre samotnú činnosť svojich odporcov.

Nesúhlas zvyčajne vychádza z nedostatočnej informovanosti o vplyvoch na životné prostredie.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

Vplyv plánovaného zámeru na kultúrne a historické pamiatky sa nepredpokladá.

Vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy

Negatívny vplyv navrhovanej činnosti na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy je možné vylúčiť.

Iné vplyvy

Pri realizácii navrhovanej činnosti v dotknutom území nie sú očakávané žiadne ďalšie, ako vyššie uvedené vplyvy, ktoré by mohli ovplyvniť pohodu a kvalitu života obyvateľov dotknutej obce, či obyvateľov jej okolia, prírodné prostredie či dotknutú krajinu.

4.4 Hodnotenie zdravotných rizík

Z titulu prevádzkovania malokapacitnej spaľovne odpadu nevzniknú žiadne zdravotné riziká vo vzťahu k obyvateľom. Zamestnanec bude vyškolený dodávateľom technológie a bude povinný dodržiavať predpisy bezpečnosti a hygieny práce, ochrany zdravia pri práci, požiarnej ochrany a ochrany životného prostredia. Prevádzkou navrhovanej činnosti nebudú vznikať odpadové látky takého charakteru a zloženia, aby mohli mať vplyv na zdravotný stav obyvateľstva. Z vyššie uvádzaných vplyvov, z ktorých ani jeden nebol významný, vyplýva, že aj vplyv na obyvateľstvo a jeho zdravie je prijateľný.

4.5 Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia

Lokalita zámeru sa nachádza na území kde platí 1. stupeň územnej ochrany prírody. Vzhľadom na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území, funkciu a charakter navrhovanej činnosti, kvalitu a kvantitu biotickej zložky bezprostredného okolia a na základne možných identifikovateľných a predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredia možno konštatovať, že realizácia zámeru nebude mať závažné vplyvy na geofond a biodiverzitu územia.
Negatívne vplyvy navrhovanej činnosti na chránené územia vzhľadom na dostatočnú vzdialenosť hodnotíme ako nevýznamné.

4.6 Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenie

V predchádzajúcich častiach zámeru boli identifikované všetky vplyvy na životné prostredie, ktoré sa objavili v súvislosti s realizáciou zámeru. Na základe celkového hodnotenia vplyvov realizácie navrhovanej činnosti možno konštatovať že realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k nasledujúcim vplyvom:

- ovplyvnenie horninového prostredia, povrchových a podzemných vôd na úrovni bezvýznamnej, keďže navrhovaná činnosť žiadnym spôsobom neovplyvní zložky životného prostredia,
- ovplyvnenie kvality ovzdušia na úrovni málo významnej, keď pôsobenie je z kvantitatívneho hľadiska minimálne,
- ovplyvnenie pôdy, krajinnej štruktúry a vzhľadu krajiny na úrovni bezvýznamnej,

- ovplyvnenie obyvateľstva na úrovni málo významnej, keď pôsobenie je z kvantitatívneho hľadiska minimálne,
- ovplyvnenie hluku na úrovni málo významnej, keď pôsobenie je z kvantitatívneho hľadiska minimálne,
- ovplyvnenie chránených území na bezvýznamnej úrovni, keď navrhovaná činnosť žiadnym spôsobom neovplyvní zložky životného prostredia.

Z hľadiska časového priebehu pôsobenia navrhovanej činnosti konštatujeme, že vplyvy z prevádzky navrhovanej činnosti nebudú významne a dlhodobo negatívne pôsobiť na žiadnu zo zložiek životného prostredia vrátane človeka.

4.7 Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Na základe komplexného posúdenia rozsahu a lokalizácie činnosti a predpokladaných vplyvov na životné prostredie neboli identifikované žiadne vplyvy presahujúce štátne hranice.

4.8 Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území so zreteľom na druh, formu a stupeň existujúcej ochrany prírody, prírodných zdrojov, kultúrnych pamiatok)

Na základe, vykonanej analýzy nie sú známe žiadne vyvolané súvislosti, ktoré by mohli spôsobiť ďalšie, nové, nedefinované vplyvy na životné prostredie v dotknutom území.

4.9 Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

Počas montáže kremačnej pece sa budú zohľadňovať všetky možné riziká v súvislosti s montážnymi prácami ktoré odborne vykoná dodávateľská firma. Na základe analýzy predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti nie je možné vylúčiť zdravotné a bezpečnostné riziká spojené s prevádzkou, ktoré by mohli ohroziť zdravie obsluhujúceho personálu. Z toho dôvodu bude obslužný personál odborne vyškolený.

4.10 Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie

Cieľom environmentálneho posudzovania je nielen identifikovať významné vplyvy, ale nájsť k nim aj prijateľné riešenia, ktorými sa jednotlivé prvky životného prostredia ochránia alebo sa zmiernia nepriaznivé vplyvy na ne. Základnými opatreniami sú technické opatrenia umožňujúce zmiernenie prípadne až elimináciu predpokladaných nepriaznivých vplyvov. Najkrajnejším opatrením v prípade že daný vplyv nie je možné prijateľným spôsobom a v dostatočnej miere zmierniť, sú kompenzačné opatrenia.
Opatrenia sa po ich akceptácii včleňujú do rozhodovacieho procesu a stávajú sa súčasťou ďalších konaní o povoľovaní činnosti. V súvislosti s očakávanými vplyvmi a ďalšími možnými rizikami prevádzky je potrebné prijať opatrenia na minimalizáciu negatívnych vplyvov a ich následkov. Realizáciou navrhovanej činnosti nepredpokladáme zvýšenú ekologickú zaťaženosť územia v porovnaní so súčasným stavom

Na základe vykonaného hodnotenia vplyvov prevádzky navrhovanej činnosti vyplýva, že v ďalšom procese prípravy a realizácie bude potrebné vykonať niektoré opatrenia :

- plne akceptovať a dodržiavať ustanovenia legislatívnych predpisov na úseku odpadového hospodárstva, ochrany ovzdušia a ochrany verejného zdravia,
- spracovať prevádzkový poriadok zariadenia a viesť prevádzkovú evidenciu,
- dodržiavať zásady osobnej hygieny,
- dodržiavať platné právne predpisy na úseku veterinárnej starostlivosti,
- akceptovať odporúčania návrhy a záväzky vyplývajúce z priebehu procesu posudzovania vplyvov v rozsahu, v akom budú premietnuté do vyjadrení, stanovísk a rozhodnutí príslušných orgánov.

4.11 Posúdenie očakávaného vývoja územia ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala

Ak by sa navrhovaná činnosť v záujmovom území nerealizovala, stav by bol totožný so súčasným stavom, so súčasnými vstupmi a výstupmi. Vzhľadom k tomu, že v Košiciach je už prevádzkované jedno zvieracie krematórium pre celý východ Slovenska a kapacitne nestíha, navrhovaná činnosť výrazne skráti čakacie doby. Majitelia uhynutých domácich zvierat v súčasnosti stoja pred otázkou, či počkať na kremáciu, alebo s uhynutým zvieraťom naložiť iným spôsobom. Pozitívum navrhovanej činnosti bude to, že majitelia spoločenských zvierat budú mať možnosť si zvoliť dôstojnú rozlúčku a tým vyriešiť problém, čo s uhynutým domácim zvieratkom. Tým sa zredukuje počet nelegálnych pohrebísk.

4.12 Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

Navrhované riešenie je plne rešpektuje funkčné a priestorové využitie dotknutého územia s dodržaním stanovaných limitov a cieľom využitia územia v nadväznosti na technickú a dopravnú infraštruktúru. Uvedená kremačná pec spĺňa všetky normy EÚ na vypúšťanie spalín.

4.13 Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

Predmetom predloženého zámeru **Zvieracie krematórium Verony service, s.r.o. Košice** je posúdenie vplyvov prevádzky navrhovanej činnosti. Dominantnou je požiadavka, aby prevádzkovanie navrhovanej činnosti nepodmienilo zhoršenie stavu životného prostredia v dotknutom území.
Cieľom zámeru bolo posúdenie vplyvov na činnosti na životné prostredie a návrh opatrení na elimináciu predpokladaných vplyvov posudzovanie činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia a obyvateľstvo dotknutého územia.

Najvýznamnejšími argumentmi pre jeho realizáciu sú:

- Narastajúci počet domácich spoločenských zvierat,
- Dlhé čakacie lehoty v existujúcom zvieracom krematóriu v Košiciach
- Konkurencia

V predchádzajúcich častiach tejto kapitoly boli definované vstupy a výstupy potrebné k činnosti zariadenia na spaľovanie mŕtvych spoločenských zvierat a boli zadefinované možné vplyvy posudzovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.
Z výsledkov posudzovania a vzhľadom na prijaté opatrenia vyplýva, že predpokladané vplyvy zámeru sú minimálne a nepredstavujú bezprostredné riziko ohrozenia životného prostredia, zdravia obyvateľstva a majetku. Taktiež nie sú známe významné neurčitosti, ktoré by bolo potrebné podrobnejšie v ďalších fázach skúmať a ktoré by znamenali zásadnú zmenu hodnotenia činnosti v rámci uvedených sfér životného prostredia.

5 Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu (vrátane porovnania s nulovým variantom)

5.1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Pri stanovení kritérií hodnotenia sa vychádzalo z predikcie, že každá činnosť v území môže mať vplyv na stav ktorejkoľvek zo zložiek životného prostredia, ako aj na krajinno-ekologické a socio-ekonomické charakteristiky dotknutého územia. Navrhovaná činnosť z hľadiska koncepcie rozvoja obce zodpovedá určeným kritériám funkčného využívania územia.
Posudzovanie navrhovanej činnosti sa tak vykonávalo v rozsahu nie len súborov environmentálnych kritérií, kde išlo o súbor kritérií vyjadrujúcich vyvolané vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia a v rozsahu súboru technických a technologických kritérií, kde zhodnotenie týchto kritérií vyjadrilo stupeň a úroveň technického a technologického riešenia navrhovanej činnosti. Ale aj v rozsahu poslednej skupiny hodnotených kritérií, ktorými sú vyvolané vplyvy na dotknuté obyvateľstvo zahŕňajúce ako hodnotenie dopadu realizácie činnosti na pohodu obyvateľstva a jeho zdravotný stav, tak aj na jeho socio-ekonomickú situáciu. Za najvýznamnejšie kritéria hodnotenia navrhovanej činnosti možno označiť vplyvy vyvolané emisiami znečisťujúcich látok do ovzdušia.

5.2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty

Zámer je vypracovaný z dôvodu posúdenie prevádzky navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia. Navrhovaná činnosti spĺňa podmienky zisťovacieho konania v zmysle

prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov
Navrhovaná činnosť je zaradená do kapitoly: 11 Poľnohospodárska a lesná výroba, položky č. 5. Kafilérie a veterinárne asanačné ústavy do 10 t/deň zisťovacie konanie
Na Slovensku „Kremácia domácich zvierat" zatiaľ málo známa, (ani tvorcovia zákonov pri ich tvorbe nepočítali s variantom malých, individuálnych krematórií zvierat), nebol vytvorený predpis, ktorý by zodpovedal tejto činnosti, a preto toto kremačné zariadenie bolo zahrnuté do kategórie– Kafilérie a veterinárne a asanačné ústavy, s kapacitou do 10 t/deň. Ale činnosť kremačnej pece nezodpovedá činnosti kafilérii, veterinárnych a asanačných ústavov, lebo produkt z kremačnej pece je popol, ktorý je odovzdaný majiteľovi.
Pri stanovení kritérií hodnotenia sa vychádzalo z predikcie, že každá činnosť v území môže mať vplyv na stav ktorejkoľvek zo zložiek životného prostredia, ako aj na krajinno-ekologické a socio-ekonomické charakteristiky dotknutého územia.
Posudzovanie sa vykonávalo v rozsahu nie len súborov environmentálnych kritérií, kde išlo o súbor kritérií vyjadrujúcich vyvolané vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia a v rozsahu súboru technických a technologických kritérií, kde zhodnotenie týchto kritérií vyjadrilo stupeň a úroveň technického a technologického riešenia navrhovanej činnosti, ale aj v rozsahu poslednej skupiny hodnotených kritérií, ktorými sú vyvolané vplyvy na dotknuté obyvateľstvo zahŕňajúce ako hodnotenie dopadu realizácie činnosti na pohodu obyvateľstva a jeho zdravotný stav, tak aj na jeho socio-ekonomickú situáciu.
Navrhované riešenie – Zvieracie krematórium Verony service s.r.o. - rešpektuje súčasný stav technického a technologického zabezpečenia, rešpektuje súčasne platnú legislatívu, súčasné platné technické normy a rad ďalších podmienok súvisiacich s podmienkami realizácie navrhovanej investície. Tieto podmienky v rozhodujúcej miere predurčujú zásadné koncepčné riešenie.
V súčasnej dobe sa na Slovensku vyskytlo viacero prípadov, kedy boli objavené nelegálne hroby domácich zvierat, čo vyvolalo vlnu pobúrenia a nespokojnosti medzi obyvateľmi.
Z toho dôvodu je zvieracie krematórium jednou z možností, ako zabezpečiť „likvidáciu" a pochovanie malého domáceho miláčika. Jedným zo spôsobov ich likvidácie je zahrabanie do zeme, čím sa baktérie a rozkladajúce sa organizmy izolujú od vonkajšieho a tak väčšina z nich zahynie, ale zárodky niektorých baktérií v pôde nezahynú a preto tam nie je možné aspoň 20 rokov pestovať rastliny. Druhým spôsobom likvidácie uhynutých zvierat sú veľké jamy pre zdochliny. Na základe nariadenia EÚ tento spôsob mal byť do konca roka 2005 ukončený.
Kremačné zariadenie bude mať pozitívny vplyv na zlepšenie ekologických podmienok pri riešení problému, čo s uhynutým domácim miláčikom. Z hľadiska ekologického sa výrazne skrátia čakacie lehoty na kremáciu malých spoločenských zvierat a tým sa zamedzí vytváranie nelegálnych hrobov, ktoré sa vyskytujú hlavne v parkoch a na miestach, kde môžu mať negatívny vplyv na životné prostredie.
Účelom predloženého zámeru je prevádzkovanie kremačnej pece na spaľovanie malých domácich uhynutých zvierat, ktorých zber a zneškodňovanie nepodliehajú osobitným požiadavkám z hľadiska prevencie nákaz.
Spaľovacia pec AIS Cyclone 025 má certifikát pre spaľovne biologického odpadu a spĺňa požiadavky na spaľovne a spoločné spaľovne, pre ktoré neplatí Smernica 76/2000/ES o spaľovaní odpadov. Požiadavky na takéto zariadenia ustanovuje Nariadenie (ES) č. 1774/2002 Európskeho parlamentu a Rady z 3. októbra 2002 v znení 10 pozmeňujúcich predpisov.
Vstupnou surovinou budú uhynuté zvieratá určené na spaľovanie v kremačnej peci. Uhynuté zvieratá sú vedľajším živočíšnym produktom a podľa rizika sú zaradené do materiálu kategórie

alebo materiálu kategórie 2 a ich odstraňovanie sa posudzuje podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009, ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa vedľajších živočíšnych produktov a odvodených produktov neurčených na ľudskú spotrebu a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1774/2002 (nariadenie o vedľajších živočíšnych produktoch) ďalej len „nariadenie (ES) č. 1069/2009“ a nariadenie Komisie (EÚ) č. 1069/2009, ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa vedľajších živočíšnych produktov a odvodených produktov neurčených na ľudskú spotrebu a ktorým sa vykonáva smernica Rady 97/78/ES pokiaľ ide o určité vzorky a predmety vyňaté spod povinnosti veterinárnych kontrol a hraniciach podľa tejto smernice (ďalej len „nariadenie (EÚ)n č. 142/2011“), Spoločenské zvieratá sú zaradené do VŽP materiál kategórie 1 a je ich možné aj podľa článku 12 písm. a) bod i) nariadenie (ES) č. 1069/2009 ako odpad priamo bez prvotného spracovanie spáliť.
Zariadenia na spaľovanie zvierat podliehajú schvaľovaniu podľa článku 24 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 1069/2009. Kompetentným orgánom podľa § 6 ods. 2 písm. i) bod 4 zákona č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov je príslušná veterinárna a potravinová správa.
Navrhovaná činnosť po zahájení prevádzky v plnej miere akceptuje požiadavky právnych predpisov na úseku odpadového hospodárstva. Nebude významne zaťažovať životné prostredie, neohrozuje zdravie obyvateľstva, nezasahuje do území NATURA 2000, ani prvkov územného systému ekologickej stability. Nebude mať významný vplyv na štruktúru a scenériu krajiny, horninové prostredie, podzemné a povrchové vody, nebude mať špeciálne nároky na odber energií, vody, nároky na dopravu a iné surovinové zdroje.

5.3 Zotrvanie v terajšom stave, tzv. nulový variant

Nulový variant predstavuje stav, kedy by sa predmetná činnosť v danej lokalite nerealizovala. Pri porovnaní nulového variantu a navrhovanej činnosti, sme dospeli k záveru, že navrhované riešenie z dlhodobého hľadiska je vhodný. Na základe analýzy kritérií poradia a vhodnosti územia považujeme za výhodnejší variant realizácie a prevádzkovania navrhovanej činnosti. Tento variant je významný a prospešný z hľadiska koncového efektu. To znamená, že prevádzkovanie spaľovacieho zariadenia je v danej lokalite environmentálne prijateľné.

Na základe tohto navrhovateľ odporúča ukončiť proces posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni zámeru v súlade s podmienkami zákona. Požiadavky, návrhy, alebo odporúčania, ktoré vyplynú zo stanovísk oprávnených osôb k zámeru, budú akceptované v potrebnom a objektívne možnom rozsahu a budú predmetom projektu stavby a pre uvedenie navrhovanej činnosti do prevádzky v súlade s predpismi.

6 Mapová a iná obrazová dokumentácia

Príloha č. 1: Spaľovacia pec AIS Cyclone 025 – technický list

Príloha č.2: Nájomná zmluva - časť

Príloha č.3: Výpis z listu vlastníctva a kópia katastrálnej mapy

Príloha č. 4: Výpis z Obchodného registra SR a Živnostenský list

7 Doplňujúce informácie k zámeru

Použitá literatúra

KOLEKTÍV AUTOROV, 2002 : Atlas krajiny.: Ministerstvo životného prostredia Bratislava, Slovenská agentúra životného prostredia Banská Bystrica

SPRÁVA O STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SR, 2014, Slovenská agentúra životného prostredia Bratislava

Použité internetové stránky:

http://www.minzp.sk

http://www.enviroportal.sk

http://www.sazp.sk

http://www.eobce.sk

http://www.statistics.sk

http://www.pamiatky.sk

http://www.shmu.sk

http://www.sopsr.sk

http://www.ssc.sk

http://www.mapy.info-online.sk

www.kosice.sk

8 Miesto a dátum vypracovania zámeru

Košice, apríl 2024

9 Potvrdenie o správnosti údajov

Spracovateľ zámeru: Ing. Viera Belovičová, Nitrianska 1764/30, 927 05 Šaľa

Navrhovateľ: Mgr. Veronika Čavisová, Veľká Ida 304, 044 55 Veľká Ida